

TÜRK SÖZÜ

1 TEMMUZ 1969
FİATİ 125 KRS.
YIL : 2 SAYI :

85

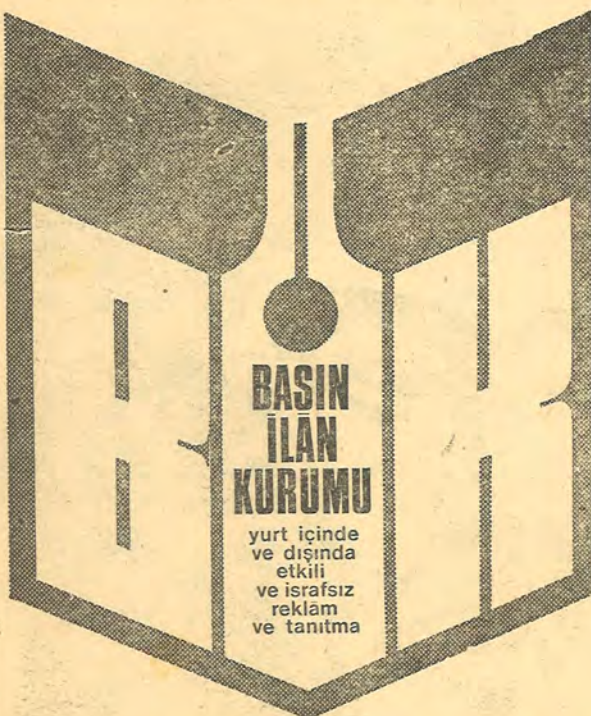
SOSYALİST DÜNYADAN İKİ BELGE

kısa... kısa...

Canavar kendini yemeğe başladı

Gegen hafta içinde Vietnam'dan gelen haberler Amerikan emperyalizminin kendi içinden nasıl çöktüğünü bütün dünyanın bir kez daha gözleri önüne serdi. Haberlere göre Vietnam'daki Amerikan ordusundan birçok asker kaçarak Vietkong'a katılmaktadır. Saygon'daki Amerikan askerî sözcüsü kaçak asker sayısının Vietnam'daki toplam asker sayısının yüzde onunu bulduğunu açıklamıştır. Amerikan ordusundan kaçanların büyük bir kısmı zencidir ve bunlar Vietkong'a katılmaktadırlar. Zenci askerler Amerika'daki kara iktidarı desteklemek için kaçtıklarını belirtmektedirler. Mekong deltasında kaçan askerler çalmış radyoları kullanarak Amerikan topçusunun ateşini yanlış hedeflere yöneltmektedirler. Danang bölgesinde bir grup zenci firarı, kara iktidar mangasını kurmuş ve eğitime başlamıştır. Vietnam'daki Amerikan komutanlığı kaçak askerlerle mücadele için gizli planlar yapmaktadırlar. Komutanlık Amerikan komandolarına bu gibi kaçakları yakalamak ve yakalıyamadıklarını öldürmek emrini vermiştir. Amerikan emperyalizminin silâhları mazlum Vietnam halkından sonra şimdi de kendi halkı üzerine çevrilmiştir. Ama silâhların bütün dünyada geri tepmeleri yakındır.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. *Eskiz ve program nazırlanır Objektif tavsiyelerde bulunulur. *Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Basın: 60783/1561

Ortanın Solundan ne haber?

İnönü Celâl Bayar'la görüşmek üzere İstanbul'a gelirken genç Sekreter de İç Anadolu illerini dolaşmağa çıkmıştır. Uşak'ta yaptığı konuşmada özetle şunları demmiştir:

«Önümüzdeki seçimler, Türk toplumunun çok gerisinde kalmış olan, toplumun sorunlarını çözecek veya hafifletecek yerde ağırlaştıran bir siyasal kadronun iktidarına son verecektir.

Ortanın solunda Cumhuriyet Halk Partisi, bu seçimlerde, köylüsüyle ve işçisiyle, esnafıyla ve memuru ile ve güvenlik içinde yatırım yapabilmek, Türkiye'nin kalkınmasına hizmet edebilmek isteyen gerçek iş adamlarıyla, Türk halkının büyük çoğunluğunun özlediği reformları yapacak düzen değişikliklerini gerçekleştirecek bir programla girmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi, bu seçimlere, yıllar önce kapanmış bir mücadele devrinin acı hatıralarını unutarak ve unutturarak, milleti-

mizi gitgide bölen iç düşmanlıkların yerine, iç barış ortamını hazırlayarak girmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi bu seçimlerde, demokrasiyi ve toplumu bunalımdan kurtarmağa, Türkiye'ye sosyal adaleti, huzur ve refahı, dostluk ve kardeşliği getirmeğe hizmet edebilmek için iktidara gelmek istemektedir.»

Ecevit'te tıpkı sarı sendikacılarımız gibi milli bağımsızlığımızı tanımaz hale sokan emperyalizmden, özellikle Amerikan emperyalizminden yerli işbirlikçilerinden hiç söz etmemiştir. Bu demektir ki Ortanın — Solunun genç Sekreteri de emperyalist boyunduruk altında bir düzen değişikliğinden yanadır. CHP örgütlerindeki vatansever Kemalistlerin bu sorun üzerinde önemle durup gerekli tepkiyi göstermemeleri, zamanla kendilerini de ayağı kirli işlerde aktif görev almağa itecektir.

ÖZGÜDEN MAHKUM OLDU

Geçenlerde Sadi Alkılıç davası üzerine yazdığı yazıdan hüküm giyen Ant dergisi Sahip ve Genel Yayın Müdürü Doğan Özgüden, Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesi dolayısıyla yazdığı «Faşizmin ayak sesleri» başlıklı yazı nedeniyle 1 yıl ağır hapis ve 6 ay Balıkesir'e sürgün cezasına mahkûm edilmiştir.

Yeni «Genel Vali» ABD Büyükelçisi Handley geldi

Anti-emperyalist devrimcilerin kararlı tutumu sonunda önce arabasından sonra da koltuğundan olan ajan Komer'in yerine tayin edilen Handley Türkiye'ye geldi. Uzun bir süre önce Ankara'ya atanan Handley Türkiye'ye ayak basabilmek için birkaç aydan beri pusuda üniversitelerin tatil girmelerini bekliyorlarmış anlaşılır. Elini kolunu sallıya sallıya Türkiye'ye girmenin verdiği rahathk içinde bir demec veren Handley «İnsan bir ülkede yaşayıp tarihinden kültüründen ve geleneklerinden bazı şeyler öğrenip oranın insanlarını tanıyınca kadar o ülkenin görüş açısını ve isteklerini anlayamaz. Ben bunu yapmak niyetindeyim.» Anti-emperyalist mücadelenin gün geçtikçe kızıştığı ve güçlendiği ülkemizde ne Türkiye halkının Handley'e anlatacak ne de Handley'in devrimci mücadelayı anlayacak hali vardır. Handley'in de selefi Komer gibi devrimcilerden yiyeceği şamarlar uzak değildir.

Rockefeller'in Latin Amerika macerası

ABD Başkanı Nixon'un isteği üzerine 23 Latin Amerika ülkesini kapsayan bir geziye çıkan ve «bu ülkelerle Amerikan ilişkilerinin ne durumda olduğunu gerçekçi bir açıdan incelemeye çalışan» multi-milyarder Rockefeller şamar üzerine şamar yiyerek gezisini sürdürmektedir. «Yeni bir siyaset tesbitine yarıyacak yolu aramaya geldim» gibi sözlerle kendini kurtarmaya çalışan Latin Ameri-

ka ile ABD arasında «ortak bağımlılık» temasını izleyen Rockefeller ayak bastığı her ülkede kanlı çatışmalara kadar varan sert gösterilerle karşılanmıştır. Gezisinin kapsamına giren ülkelere ikisi, Rockefeller'den ziyaretini iptal etmesini istemişlerdir. Çeşitli gösterilerde on kişi ölmüş, yüzlerce kişi yaralanmış, zarar milyonları aşmıştır. Ve Rockefeller hiç de utanmadan, yüzü kızarmadan durumu gizlemeye çalışmamak ta ve şöyle demektedir: «Gösteriler önemlidir, çünkü Latin Amerika'nın gazetelerimizin birinci sayfalarında yer almasına ve ABD kamu oyunun dikkatini bu ülkelerin karşı karşıya bulunduğu bir çok sorun üzerinde toplamasına yarıyor.» Latin Amerika halkı, ABD kamu oyunun dikkatini çekmek için değil ve fakat ABD'yi Latin Amerika'dan kovmak için savaşmaktadır. Ve bu savaş Latin Amerika'daki emperyalizmin boyunduruğunu temelinden sarsmaktadır.

Fransız Kabinesi açıklandı

Fransa'nın yeni başkanı «Gaullist» Pompidou'nun Jacques Chaban — DeMas'ya kurdurduğu kabine belli oldu. Kabine'nin bünyesinde De Gaulle'e sadık politikacıların çoğunluğu elde tutmaları Pompidou rejiminin De Gaulle'in çizgisini sürdüreceği izlenimini vermekte ise de Dışişleri, Maliye gibi kabinedeki kilit noktalarını Avrupa Birliğini savunan politikacılarla elde edilmesi ve Pompidou'nun yabancı sermaye çevreleri ile bağları Fransa'nın De Gaulle'in bağımsız dış politikasından ayrılarak Anglo — Amerikan g'üdümünde bir dış politika benimsiyeceği ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

"Atatürk gençliği bir çığ gibi,"

Bir ülkede oğlu emekçi halkın dâvasını savundu diye hapiste yatan, bir ana yigitçe konuşabiliyorsa, o ülkenin geleceği için karamsarlığa düşülemez. Altan Öymen'in deyişiyle gençlik düşmanları koalisyonuna rağmen, Türkiye'nin geleceğini temsil eden «Atatürk'ün gençliği bir çığ gibi»

ÖĞRENCİ avı bütün hızıyla devam ediyor. Yüz devrimci genç, hapishanededir. Ellinin üstünde Üniversiteli için tutuklama kararı alındığı söylenmektedir.

Polis tarafından aranan Deniz Gezmiş, Yusuf Küpeli gibi gençlik liderlerinin Manifesto - Bildirisi Devrimci, Milliyetçi, Demokratik Gençlik Kurultayı'nda okunuyor:

«Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye» nin gerçekleştirilmesi için:

- 1 — Amerikan emperyalizmi kapı dışarı edilmeli;
- 2 — NATO'dan çıkılmalı, Millî Ordu ve millî savaş sanayii kurulmalı;
- 3 — Fikir özgürlüğü önündeki 141, 142 nci maddeler gibi anti-demokratik kanunlar kaldırılmalı;
- 4 — Etnik gruplara ana dillerini kullanma hakkı gibi demokratik haklar;
- 5 — Millî, anti-emperyalist dış politika;
- 6 — Faşist bir teşekkül olan toplum polisi kalkmalı,
- 7 — Genel af;
- 8 — Köklü toprak reformu;
- 9 — Halkçı bir yatırım ve iskân politikası;
- 10 — İlerici bir ücret politikası, âdil vergilendirme;
- 11 — Millî, ilerici, halka dönük bir eğitim sistemi.

Bunlar uğruna savaşıyoruz!

Bunlardır genel çizgileriyle devrimci gençliğin uğrunda savaştığı amaçlar.. Ve bu amaçları benimsemeyecek bir Türk yurtsever düşünülemez.

DENİZ'le Yusuf'un çağırısı birazcık bilince erişmiş vatandaşın kulağına hoş gelebilir ama «Amerika'nın Türkiye'deki varlığını eksiltmemesinden yana» olan iktidarı bu sözler çileden çıkartmaktadır. Baskı kuvvetlerinin tümü seferber edilmiştir. Baskınlar, baskınları izlemektedir.

Gece yarısından sonra kırılarak girilen kapılardan biri gençlik liderlerinden Gün Zileli'nin kapısıdır.

Olayı Gün'ün annesinin ağzından dinleyelim; Bayan Nihal Zileli, albay eşidir; kocasını birkaç yıl önce kaybetmiştir. Şöyle anlatıyor polis baskını: (Akşam, 25/6/1969).

«Oğlum, dünyadaki bütün varlıklardan önde tuttuğum sevgili oğlum ölebilirdi.. Polisler kapıya dayanmışlardı. Kapıyı yumrukluyor, tekmeliyorlardı. Gece yarıydı. Gün, makinasının başında yazı yazıyordu.. Çok korkunç birşeydi. Gelişleri bizim için felâket olabilirdi.. O anda ne yapıyordum bilmiyorum. Sonra ayıldığımda evin içinde bir takım adamlar gördüm. Bayılmışım mı ne?.. Polisler Gün Zileli'yi aradılar, taradılar bulamadılar. Bana sorular sordular. Ne cevap verdim, neler söyledim onu bile hatırlamıyorum şimdi. Kendimde değildim.. Polisler Gün'ümün yanda bıraktığı yazıyı da alıp kırıkları kapıdan çıkıp gittiler.. O adamlar gidince Gün'ü aradım. Yoktu. Baktım ki, birbirine bağlayıp halat yaptığı çarşafı duruyor. Çarşafı üçüncü kattın yere kadar sarkıyordu. Dünyam yeniden karardı. Herşeyden çok sevdiğim oğlumun düşüp parçalandığını sandım.. Bir süre oturup kaderimize ağladım. Sonra aşağıya inip oğlumun cesedini aradım. Tanrıya şükürler olsun ki, düşündüklerim olmamıştı. Ne kana, ne cesedine rastladım. Demek oğlum kurtulmuştu...»

Bunları anlatıyor merhum Albay Zileli'nin muhte-

rem eşi. Bunlar oluyor Türkiye'nin başkentinde gece yarısından sonra. Ama «demokrasi» âşığı muhalif parti sözcülerinden; her ağzını açtığında Anayasa düzeninden, hukuk devletinden söz eden politikacılardan en küçük bir tepki yok. Gün Zileli gibi gerçek devrimcilerle dayanışma kurmalarını ummuyoruz. Gün gibiler özel malzemeden genç devrimcilerdir. Onlar devrimci bilinc ve yürekle teorik yeteneği birleştirebilmişlerdir. İşbirlikçilerin baskı kuvvetlerine karşı ön safta yürürler ama, ağızlarını açtılar mı lâf ederler, kalemi ele aldılar mı sosyalizm kalpazanlarının maskelerini düşürürler. (Bak: Gün Zileli, Sosyalist Harekette Küçük Burjuva Etkenlere Bir Örnek: Behice Boran'ın kitabı; AYDINLIK, Haziran 1969, Sayı 8.)

EVET politikacılarımızın devrimci gençlik liderleriyle dayanışma kurmalarını beklemiyoruz. Ama Tanrının günü «demokrasi» diye tek bir getiren solcu, ya da ortanın solcusu geçiren politikacının polis vandallizminin bu dereceye vardığı bir anda teşvik ve suçta ortaklık kokan bir sessizliğe gömülmesine biraz şaşıktık. Bu tutum bizdeki politika ölçüleriyle bile şaşkınca bir tutumdur.

Bir başka devrimci genç anası şöyle sesleniyor: (Akşam, 25/6/1969).

«Gecenin saat 3'ünde bastılar evimizi polisler.

«— Nerede oğlunuz söyleyin çabuk!»

«— Bilmiyoruz. Siz bulursanız bize de haber veriniz. Günlerdir yavrumuz yuvasına dönemiyor.»

«— Çabuk söyleyin! Şimdi karakola götürür orada söyletmesini biliriz» dediler. Zart zurt ettiler evin içinde. Babasının da benim de elimiz ayağımız çözüldü...»

Demirel polislerinin bu biçimde hitap ettikleri ana ve baba binlerce öğrenci yetiştirmiş, eski öğretmenlerdir. Oğulları da duruşma günü kendi ayağıyla mahkemeye gelip teslim olan gençlik liderlerinden Münir Aktolga'dır.

Sayın Muazzez Aktolga sözüne şöyle devam ediyor:

«...Ne yapacağız bilmem. Oğlum kötü desem, kötü değil. Gece gündüz okur. Sınıfını hep iyi geçer.. Çocuklarımız hapiste fakat alınımız açık, çok şükür Hiçbir kötü davranışlarını görmedik onların. Bireysel, kişisel çıkar peşinde değil onlar.

«Bir gün oğlum: «Diploma, 3-5 bin lira maaş, yüksek mühendislik forsu... Ana, sen de arkadaş toplantılarında bununla öğüneceksin değil mi? «Benim oğlum O. D.T.Ü. mezunu mühendis» diyeceksin, kendine pay çıkaracaksın. Seni gidi küçük burjuva seni» deyip takılmıştı. Sesimi çıkaramadım, gülümsedim, usulca gerçeği söylüyordu kerata.

«Bu günün gençliği artık aldatılamaz, uyutulamaz. Bu bir gerçek. Zindanlara atmakla sindiremezsiniz onları, geriden de yetişiyorlar çığ gibi. Atatürk'ün gençliği bir çığ gibi!»

BİR ülkede oğlu, emekçi halkın dâvasını savundu diye hapiste yatan, bu ana, böyle yigitçe konuşabiliyorsa, o ülkenin geleceği için karamsarlığa düşülemez. Evet Altan Öymen'in deyişiyle Gençlik düşmanları koalisyonuna rağmen, Türkiye'nin geleceğini temsil eden «Atatürk'ün gençliği bir çığ gibi!»

olaylar

Demokratik Devrim Derneğine karşı girişilen tertip

Siyasi iktidar gelişen demokrasi ve bağımsızlık mücadelesini boğabilmek için yeni tertiplerin peşine düşmüştür.

Bir yandan devrimci gençleri ve köylüleri zindanlara atmaya çalışırken, diğer yandan Anayasa ve kanunlara uygun şekilde kurulmuş Demokratik Devrim Derneğini nümayişkâr bir tarzda kapatmaya yönelmiştir.

Siyasi polisin gazetelere gönderdiği haberler tertibin ne kadar seviyesizce hazırlandığını ortaya koymaktadır.

Bu haberlere göre, dernek «gizli» faaliyetlerde bulunmaktadır. Ancak bu «gizli» faaliyetlerin neler olduğu açıklanmamıştır. Bir takım imalarda bulunulmakta, fakat hiçbir açıklık getirilmemektedir. Anlaşılan siyasi polis, eski alışkanlıklarıyla, bir bardak suda fırtınalar koparıp, devrimci hareketi durdurabileceğini ummaktadır. Ancak şunu hemen söylemek gerekir ki, devrimci eylem 50-100 kişiyi çoktan aşmış ve binlere, on binlere çoktan ulaşmıştır.

Emperyalizmle işbirliği halindeki iktidarın bağımsızlığı ve gerçek demokrasiyi savunan devrimcileri tecrit etmek isteyişinin onları susturmak, yıldırma isteyişinin nedeni acaba nedir?

Şunu hemen söyleyelim ki, iktidar ve işbirlikçi muhalefet Millî Demokratik Devrimi savunan proleter sosyalistlerinin etkinliğinin artık iyice farkına varmışlardır. Onların gevezelik yerine iş yaptıklarını ve halk yığınlarını bilinçlendirerek, Türkiye'nin bağımsızlığı ve demokrasisi için mücadeleye soktuklarını görmekte, bilmektedirler.

Doğru şiarlar ve doğru programlar etrafında kendi satılmış iktidarlara karşı, Türkiye'nin tüm millîci güçlerini birleştirmeye çalıştıklarını ve gitgide başardıklarını görmekte, bilmektedirler.

Köylülerin demokratik hareketlerini en etkili biçimde destekleyenlerin, köylüden yana çıkanların onlar olduğunu, ve bu eylemlerin sonucunda bilinçlenen köylülerin örgütlenmeye başladıklarını bilmektedirler.

İşçilerin demokratik haklar için yaptıkları mücadelelerde onları destekleyen, cesaretlendiren ve mücadele yöntemlerinin etkili olmasını sağlamaya çalışanların onlar olduğunu bilmektedirler.

Ve bütün bu bilgiler onları çileden çıkarmaktadır. Çünkü onlar gene bilmektedirler ki, proleter sosyalistleri bugün faşist 141 ve 142. maddelerin dahi yasaklayamadığı Tam Bağımsız Gerçekten Demokratik Türkiye için savaşmaktadır.

Nedir bu Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye?

Amerikan emperyalizminin kovulduğu, yani, Amerikan efendilerin buradaki uşaklarıyla ortaklaşa Türkiye halkını soyamadığı, istihbaratla görevli organların CIA'dan emir alıp düzmece delillerle devrimci dernekleri kapatmadığı, Amerikan üslerinin, askerlerinin bulunmadığı, köylümüzün kendini ezen ağalık ve tefecilik ilişkile-

rinden kurtulduğu, işçi ve köylülerin özgürce örgütlenebildiği bir Türkiye.

Korkuları bundandır bu adanların, yoksa komünizmden, sosyalizmden değil.

Demokratik Devrim Derneği, 5. Sulh Ceza Mahkemesince kapatılmıştır. Ancak bu kapatma kararı, cemiyetler kanununun 33. maddesinde bahsi geçen dava sona erinceye kadar alınabilecek tedbir mahiyetinde bir karardır. Böyle olmasına rağmen Babiâli'nin Arap petrollerini sömüren ARAMCO şirketince beslenen basını ve diğer Amerikancı basın, davanın seyrini etkilemek amacıyla yayına başlamışlardır. Bugün, Babiâli'de Sabah, Tercüman, Dünya. Tanin gazeteleri bunlar arasındadır. Bu gazeteler, henüz ispat edilip mahkemece karara bağlanmamış olmasına rağmen, derneğin «gizli» faaliyetinde bulunduğunu bildirmekte ve 141. maddeye giren suçları izafe etmektedirler. Böylelikle basın kanununa göre açıkça suç işlenmektedir.

İktidar kendi kafasınca bu tertibi tam yerli yerine oturtmuştur, hesabı bizce gayet açıktır.

Bağımsızlık ve demokrasiye yönelmiş gençlik hareketleri, iktidarı iyice yaralamıştır.

Seçim yaklaşmakta ve emperyalizmle ittifağa girişen CHP, AP'yi iyice hırpalamaktadır. İktisadî çöküntü huzursuzluğu arttırmaktadır.

Bütün bunlara bir cevap bulmak lâzımdır. İşte AP. iktidarı, aklınca çareyi «komünist yuvalarını kapatmakta» bulmuştur.

Bu suretle hem gençliğin hareketleri komünist tahriki olarak görünecek, hem seçim öncesi dikkatleri bir komünizm tehlikesine çevrilerek AP. nin çıkmazı gözlerden gizlenecektir. Geçen yazki gençlik hareketlerinden sonra İzmir'de tertiplenen bomba olayı düşünülürse, siyasi iktidarın metodları anlaşılır.

Bu oyunda acaba muvaffak olacaklar mıdır? Elbette hayır!

Zira, Demokratik Devrim Derneği, 1961 Anayasasına göre kurulmuş, amacı, Türkiye'nin bağımsız ve gerçekten demokratik bir ülke olmasını sağlamak için çaba göstermekten ibaret olan bir dernektir. Şimdiye kadar derneğin yalnız faaliyetleri değil, yönetim kurulu toplantıları bile herkese açık olarak yapılmıştır. Derneğin, çeşitli devrimci eylemleri desteklediği doğrudur. Böylelikle tüzüğünde yazılı amacına hizmet etmiştir.

Bütün bu nedenlerle eğer, Anayasa ve kanunlar açıkça çiğnenmezse, eğer demokratik düzenin son kırıntıları da yok edilmezse bu tertibin başarı şansı yoktur. Bu böyle biline!

Devrimci Milliyetçi

Demokratik Gençlik Kurultayı

Millî Gençlik Teşkilâtı tarafından düzenlenen Devrimci Milliyetçi Demokratik Gençlik Kurultayı 3 gün sürmüş ve önemli kararlar almıştır. Gençliğin ve ülkemizin sorunlarını incelemek üzere 3 komisyon kurulmuş ve komisyon çalışmaları sonucunda hazırlanan raporlar üzerinde görüşülmüştür. Kurultay sonunda ortak bildiri yayınlanmıştır. «Türkiye'nin ekonomik ve siyasi bağımsızlığı için mücadele ve gençliğin bu kavgadaki yeri» başlıklı raporda şöyle denmektedir:

«Toplumumuzdaki millî sınıf ve tabakaların

Siyasi polisin yaydığı haberlere göre, Demokratik Devrim Derneği «gizli» faaliyetinde bulunmaktadır.

Ancak bu «gizli» faaliyetlerin neler olduğu açıklanmamıştır.

Anlaşılan siyasi polis, eski alışkanlıklarıyla, bir bardak suda fırtınalar koparıp, devrimci hareketi durdurabileceğini ummaktadır.

ideolojilerini savunduklarını ileri süren siyasi partilerin gençlik hareketleri karşısındaki tutumları bu hareketlerin değerlendirilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bugün görülmüyor ki siyasi yelpazenin solunda olduklarını iddia eden partiler —daha doğrusu bu partilerin yöneticileri— antiemperyalist gençlik hareketlerine, bu hareketlerin demokrasiyi yıkacağı, faşist bir juntayı getireceği gerekçesiyle karşı çıkmaktadırlar. Tam anlamıyla bir burjuva demokrasisinin var olmadığı ülkemizde, gerçekten antiemperyalist olan gençlik eylemleri emperyalizmle uzlaşan siyasi parti yöneticileri tarafından demokrasiyi yıkacak eylemler olarak gösterilmek istenmektedir. Ortanın solunda olduklarını ileri süren bu siyasi parti yöneticileri, Amerikan Emperyalizminin denetimi altındaki gerici parlamentarizme ve oy mekanizmasına bel bağlayarak, Amerikan Emperyalizminden icazet alarak iktidara geleceklerini sanmaktadırlar. Ve bu nedenle de antiemperyalist eylemlere en çirkin bir biçimde karşı çıkmaktadırlar. Bu yöneticiler gençliği demokrasi düşmanı olarak ilân etmektedirler. Oysa gençliğin, bağımsızlık mücadelesi aynı zamanda gerçek bir demokrasi için de mücadeledir. İşbirlikçilerin kasdettiği demokrasi hangi demokrasidir? Önce bunu belirtelim. Feodalizmin din kurumlarının milyonlarca insanı ve giderek seçim mekanizmasını etkilediği bir demokrasi mi? Köylünün burjuva anlamında bile tam olarak özgür olamadığı bir demokrasi mi? İşçilerin özgür olarak örgütlenemeye olanağının olmadığı bir demokrasi mi? Yoksa, Ceza Kanununun 141. ve 142. maddelerinin gölgesindeki demokrasi mi? Biz demokrasiden bunu anlamıyoruz. Bizim anladığımız demokrasi, köylünün gerçek bir toprak ve tarım reformu ile özgür duruma getirildiği, feodalizmin din kurumlarının ve emperyalizmin seçim mekanizması üzerindeki etkisinin ortadan kalktığı, işçilerin iktisadi ve siyasi mücadelesi için gerekli koşulların var olduğu, Türk Ceza Kanunundaki 141. ve 142. maddelerin kalktığı bir demokrasidir. Devrimci gençliğin bir diğer görevi de temsil ettiklerini iddia ettikleri sınıf ve tabakaların çıkarlarına aykırı düşen ve emperyalizmle uzlaşan bu siyasi parti yöneticilerinin maskelerini indirmek olmalıdır. Gençliğin, bağımsızlık ve demokrasi yolundaki kavgasına katılmayan, üstelik karşı çıkan kimse emperyalizmle uzlaşma yoluna girmiş demektir. Ancak devrimciler olarak bu gibi siyasi partilerin tabanlarıyla yöneticilerini bir tutmak yanlışına düşmemeliyiz. Bir AP, GP, MHP'nin tabanı ne olursa olsun bu siyasi partiler emperyalizmin işbirlikçileridir. Ama bir CHP, yöneticilerinin emperyalizmle ittifak halindeki tutumlarına rağmen içinde pek çok millî ve demokratik özelemler taşıyan küçük burjuva reformcusunu barındırmaktadır. Bu unsurlar bağımsızlık ve demokrasiden yanadırlar. Aynı şeyleri TİP için de düşünebiliriz. Bu partinin yönetici kılığı şimdidek hep olduğu gibi, bu kez de devrimci gençliğin eylemlerine karşı çıkmıştır. Gençliğin mücadelesini gerici parlamentarizme bel bağladıklarından eleştirmeye kalkmışlardır. Bu yanlış davranışların asla TİP'in tabanına maledemeyiz. Yani bu partilerin içindeki devrimci unsurların, emperyalizmle uzlaşan yöneticileri tasfiyesi yolundaki mücadelelerini desteklemek görevimiz olmalıdır.» Bu konuda tafsilâtli bilgiyi gelecek hafta vereceğiz.

Peru'da ilân edilen toprak reformu, aslında Amerikan emperyalizmine indirilen ikinci büyük darbe oluyordu.

Çünkü Peru'da büyük toprak sahipleri büyük Amerikan şirketleridir.

Valesco'nun devirmiş olduğu Belahunde de, hiç bir tazminat öde meksizin Amerikan petrol şirketlerini devletleştirmişti.

● olaylar

Güney Vietnam'da Geçici İhtilâl Hükümeti kuruldu

Yıllardan beri Amerikan emperyalizmine ve onun uşaklarını yurdundan atmak için çarpışan kahraman Vietnam halkı askeri alanda kazandığı başarıların yanında, siyasi bakımdan örgütlenmede önemli bir adım atmıştır.

Güney Vietnam'da, açıklanmayan bir yerde, 6 — 8 Haziran 1969 tarihleri arasında bir toplantı yapan Güney Vietnam Halkı Temsilcileri Kongresi, emperyalistlerden temizlenmiş toprakları yönetmek üzere bir «Geçici İhtilâl Hükümeti» kurulmasını kararlaştırdılar.

Bu toplantıda, ayrıca, hükümete yol gösterecek ve onu denetleyecek bir «Danışma Komitesi» de kuruldu. Vietnam'daki bütün dinsel ve etnik azınlıkların temsil edildiği Danışma Komitesinin başkanlığına Ulusal Kurtuluş Cephesi Başkanı Huu Tho getirildi. Güney Vietnam'daki diğer bir anti-emperyalist kuruluş olan «Demokrasi ve Barış İçin Ulusal Güçler Birliği» merkez komitesi başkanı Tri Din Tao da danışma komitesinin başkan yardımcısı oldu.

Ulusal Kurtuluş Cephesinin eski genel sekreteri Huynh Than Fat'ın Başbakan olduğu yeni hükümette de GVUKC ve DBUGB temsilcileri yer alıyorlardı. Paris Barış Görüşmelerinde GVUKC'sini temsil eden Bayan Thi Binh de yeni hükümetin Dışişleri Bakanlığı görevine getirildi.

Yeni hükümet hemen temel ilkelerini açıkladı: BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARİŞ ve TARAFSIZLIK.

Hükümet kuruluşu bütün dünya halklarına şu bildiri ile duyuruyordu: «Geçici İhtilâl Hükümeti, tam zafere kadar, Amerikan emperyalizminin saldırısına kadar mücadeleyi yürütecek. Amerika'nın kurduğu gizli sömürge rejimini tasfiye etmek ve Tiyö — Ki — Huong kukla yönetimini devirmek için sonuna kadar çarpışacaktır.»

Hükümet, bir millî meclisin kurulabilmesi için seçim yapılacağını açıkladı. Millî meclis yeni anayasayı yapacak ve bütün anti-emperyalist güçleri temsil edecek bir koalisyon hükümetinin kurulmasını sağlayacaktır.

Güney Vietnam Geçici İhtilâl Hükümeti, dört temel ilkeye saygı gösterecek bütün devletlerle — sosyal ve siyasal rejim farkı gözetmeksizin — ilişkiler kuracağını açıkladı.

Hükümet, kuruluşundan iki hafta geçmeden, 21 ülke tarafından tanındı. Emperyalizme karşı savaş veren bütün sosyalist ülkeler, Arap devletleri Geçici İhtilâl Hükümetini tanıdılar.

Moskova'da toplantı halinde bulunan 75 ülkenin komünist ve işçi partilerinin yöneticileri bu girişimi «önemli yeni bir aşama» olarak selamlıyor ve emperyalizme karşı yürüttüğü savaşta «daimi destek taahhüt ediyorlardı.»

12 maddelik hükümet programına göre Amerikan emperyalizminin askeri ve siyasi saldırılarını püskürtmek için Vietnam halkına ve askerlerine öncülük etme görevi hükümete aitti. Vietnam konusunda kabul edilebilecek tek bir çözüm vardı: Amerikan emperyalizminin

kayıtsız şartsız, kukla müttefiklerinin de askerlerini toplayarak çekip gitmesi ve Ulusal Kurtuluş Cephesinin 10 maddelik barış planının kabulü.

Vietnam'da emperyalizmin tam yenilgisinin gerçekleştirilmesi için hükümet, barış, bağımsızlık, tarafsızlık ve demokrasi isteyen bütün sınıf ve örgütlerle, eşitlik ve karşılıklı saygı esasına dayanan işbirliği kuracaktı.

Anti-emperyalist savaşın yanı sıra içeride yapılmakta olan toprak dağıtımına bız verildi. Anti-emperyalist mücadele ile anti-feodal devrim bir arada yürütülüyordu.

Öte yandan, henüz emperyalistlerin ve kuklalarının yönetimi altındaki 20 eyalette ve 3 kentte (bunların içinde Hue ve Saygon da var) ihtilâlciler halk komiteleri örgütlendirildi.

Askeri alanda, Şubat 1969'dan beri devam eden genel saldırı karşısında emperyalizm savunmaya çekilmiş, üstüste gelen darbeler karşısında bocalıyor ve savaş meydanından kaçmak için fırsat kolluyordu. Bir türlü barış ekonomisine geçemeyen Amerikan tekelleri sonunda bir çözüm yolu buldular: Askerlerini geri çekecekler fakat silah yardımına (!) devam edeceklerdi. Karar Nixon'un kuklası Tiyö ile yaptığı Midway buluşmasından sonra açıklandı. Bu ay sonuna kadar 25.000 asker çekilecekti. Ayrıca yıl sonuna kadar da çok büyük miktarda askeri geri çekebilme imkânları araştırılacaktı.

Bu kararda, Güney Vietnam halkının askeri alanda kazandığı başarıların yanı sıra, savaş harcamalarının Amerikan ekonomisi üzerindeki enflasyonist baskısının sonunda ortaya çıkan grevlerin ve içeride keskinleşen sınıf mücadelesinin payını da unutmamak gerekir. Öte yandan az sayıda da olsa ilerici gençlik ve «ikinci sınıf» vatandaş sayılıp, beyazların iki katı sömürülen siyahların şehir içi gerilla tekniklerinin gelişmesi, Amerikan tekellerini iç güvenliği sağlamak için tedbir almaya itiyordu.

Askerleri geri çekme, bu sorunları çözümlenebilecek midir? Şüphesiz hayır. Hem emperyalist ülkelerin içindeki sınıf mücadelesi gelişecek ve gelişmeler artmaya devam edecek, hem de anti-emperyalist mücadeleler artacaktır. Diğer taraftan, Vietnam'da ağzının payını alan, Amerikan emperyalizmi yeni avların peşindedir.

Güney Yemen'de sol darbe

22 Haziran Pazar günü Güney Yemen Halk Cumhuriyetinde kansız bir darbe yapılmıştır. Darbe sonunda Devlet Başkanı Kâhtah El Şaabi görevinden uzaklaştırılmış ve ülkenin yönetimi beş kişilik bir İhtilâl Konseyine devredilmiştir.

Aden radyosunun açıkladığına göre, İhtilâl Konseyini meydana getirenler, iktidardaki Ulusal Kurtuluş Cephesinin Marksist kanadına mensup kimselerdir.

İngiltere'ye karşı şiddetli bir kurtuluş savaşı verdikten sonra 30 Kasım 1967'de bağımsızlığını kazanmış olan Güney Yemen Halk Cumhuriyeti, o günden bu yana kurtuluş hareketini yürütmüş olan Ulusal Kurtuluş Cephesi tarafından yönetilmiştir. Ancak, son zamanlarda, cephe içinde bazı anlaşmazlıklar çıkmıştır. Devlet Başkanlığını elinde bulunduran Kâhtah

El Şaabi, Marksistlerin öncülerinden İçişleri Bakanı Muhammed Ali Hatem'i görevinden uzaklaştırmıştı.

Bunun üzerine Ali Hatem, ordu içindeki ileri unsurlara dayanarak Pazar günü kansız bir darbe ile El Şaabi'yi tasfiye etmiştir. Arap yarımadası üzerindeki devletlerin en ilerilerinden biri Güney Yemen Halk Cumhuriyeti böylelikle daha devrimci bir çizgiye oturmuş olmaktadır.

İhtilâl Konseyi tarafından Başbakanlığa getirilen Muhammed Ali Hatem, ülkesinin merkezi planlamaya dayanarak sanayileşeceğini açıklamıştır. 29 yaşındaki Ali Hatem bütün anti-emperyalist mücadelelerin destekleneceğini, özellikle Filistin halkının yanında yer alacaklarını açıklamıştır.

Beş kişilik İhtilâl Konseyinin bir diğer üyesi olan Salim Ali Rabe de Devlet Başkanı olmuştur.

Peru'da toprak reformu

Amerikan askeri heyetlerini ülkesinden kovarak anti-emperyalistliğini ortaya koymuş olan Peru hükümeti Millî Demokratik Devrim yolundaki ikinci adımı da atarak, anti-feodal devrimi başlatmıştır.

Çarşamba günü, radyo ve televizyon aracılığıyla Peru halkına bir konuşma yapan Peru Devlet Başkanı General Juan Velasco Alvarado, ülkesindeki bütün büyük toprakların devletleştirildiğini ve bunların topraksız köylülere dağıtılacağını açıklamıştır.

Devlet Başkanı televizyondan konuşmasını yaparken, haberi alan halk, başkanlık sarayının önünde toplanarak «yaşasın toprak reformu» diye tezahürat yapmışlardır.

Velasco, böylelikle Peru'daki bütün imtiyazların ortadan kaldırılmış olacağını belirtmiştir. «Amacımız, sosyal eşitsizliği ve köylülerin sürdürdüğü köle hayatına bir son vermek» diyen Peru Devlet Başkanı, bugünden böyle köylülerin artık horlanamayacaklarını belirtmiştir.

Kooperatifleşme ile desteklenecek olan toprak reformu Peru'daki bütün latifundiumları ortadan kaldırmaktadır. Fakat ortadan kaldırılan büyük toprak mülkiyetidir; yoksa üretimin düşmemesi için birçok tedbir alınmıştır.

Peru'da ilân edilen toprak reformu, aslında Amerikan emperyalizmine indirilmiş ikinci büyük darbe olmaktadır. Çünkü Peru'da büyük toprak sahipleri büyük Amerikan şirketleridir. Velasco'nun devirmiş olduğu Belahunde de, hiç bir tazminat ödemeksizin Amerikan petrol şirketlerini devletleştirmişti. Velasco yönetimi de Mart ayı içinde Amerikan askeri yardımını kestirtmiş, Mayıs ayında da emperyalizmin ileri karakolluğunu yapan Amerikan askeri heyetlerini ülkeden koşturmuştu.

Hâlen Peru'daki büyük toprak sahipleri arasında Nixon'un özel temsilcisi New York Valisi Nelson Rockefeller bulunmaktadır. Ayrıca «W.R. Grace and Co.» firmasının da çok büyük şeker plantasyonları vardır.

Hükümet devletleştirmeye karşı bir miktar karşılık vereceğini açıklamışsa da bunun bono olacağı sanılmaktadır.

Devrimciler bir kaleyi daha ele geçirdi

Geçen hafta devrimciler hesabına kaydedilen önemli bir başarı da Halkevleri Genel Merkezine ilericici bir kadronun hâkim olmasıydı. Bütün Türkiye'ye yayılmış olan 246 şubesiyle, mülkiyetinde bulunan yüzlerce lokalyle, Atatürk'çü geleneği temsil eden binlerce militanıyla, geniş yayın ve kültürel olanaklarıyla Halkevlerinin devrimci saflardaki gerçek yerini alması, devrimci hareketin halk kütlesiyle mal edilmesi bakımından önemlidir ve hiç şüphesiz yönetimdeki devrimci kadrolar, bu olayın önemini müdrik olarak sıkı bir çalışma yapacaklardır.

Nereden nereye?

Bilindiği gibi, Halkevlerinin başında bulunan yönetim birkaç yıldan beri AP'nin kontrolü altındaydı ve bu durum, Halkevlerinin Atatürk'çü geleneği ile bağdaşmıyordu. AP'li yönetime karşı tabandaki hoşnutsuzluk gittikçe artmaktaydı. Taban ile üst kademe yönetimi

arasındaki bu çelişkiyi gören AP'li yöneticiler, Halkevleri Kurultayında kontrolü elden kaçıracaklarını bildikleri için, türlü-çeşitli kongre oyunlarına başvurmadan başka çare bulamıyorlardı. Bu amaçla, Halkevleri Kurultayının tarihi Anadolu'daki halkevçilerden gizlenmişti. Genel merkez yöneticileri bununla da kalmıyarak, kendi dümen suyundaki delegeleri getirmek, etkileyemeyecekleri delegeleri ise kurultaydan haberdar etmemek yolunu tuttular. Hatta, Ankara'daki AP'li gençleri, Anadolu'dan gelen delegeler olarak yutturmaya bile denediler. Ancak bütün bu oyunlar sonuç vermedi ve Halkevlerinin tabanı, kendilerini gerçekten temsil edecek devrimci kadroyu işbaşına getirmesini bildi.

Halkevlerinden ne bekliyoruz?

Bu dönüşümcü aydınlar ekibinin Halkevlerinin yönetimini ele geçirmesi, işbirlikçi sermaye ve feodal mütegalibenin siyasî alandaki baş

Halkevleri Genel Merkezinin yeni yöneticileri, Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye'nin gerçekleşmesi mücadelesine katkıları olan ve millîci sınıf ve tabakaları temsil eden devrimcilerden oluşmuştur. Yeni yöneticiler hiç bir partiye angaje değildirler ve küçük partizanca hesapların üstünde, ulusal çıkarları savunmayı bilen kişilikli devrimcilerdir.

temsalcisi olan AP'yi olduğu kadar, gerici parlamenterizme ortak olmayı demokrasîcilik sayan ünlü CHP ileri gelenlerini de tedirgin etmiştir. Bu çevreler, yeni yönetimden hoşnutsuzluklarını her vesileyle açıklamaktan, yeni Halkevleri hareketini baltalamaktan geri kalmıyacaklardır. Onun için, Halkevlerindeki eski dönemden kalma statükocu unsurların içeride bozgunculuk yapmalarını önlemek ve bütün kademelerde devrimcilerin işbaşına gelmesini sağlamak, başta gelen bir görev olmaktadır. Tabii, yurt çapındaki örgütlenmeyi zedelemeyen...

Halkevlerinin gerçekten halkın tümüyle temsil edildiği bir ocak olması isteniyorsa, özellikle Anadolu'da örgütlenmeyi bir «Memurlar - Aydınlar» hareketi durumuna düşürmeksizin geliştirmesi gerekir. Anadolu'da, köylülerin, esnaf ve zanaatkarların Halkevlerinde örgütlenmesi, bütün millîci sınıf ve tabakaların birleştiği gerçek «Halkevleri» ni yaratacaktır. Unutmamak gerekir ki, «halk» sözcüğünün kapsamında yalnız küçük-burjuva bürokrasisi değil, işçisi, köylüsü, esnafı, zanaatkarı da vardır. Ve amaç, böyle bir tabanı örgütleyebilmek, eğitmek, devrimci mücadeleye katmak olacaktır.

Kimler var?

Halkevleri Genel Merkezinin yeni yöneticileri, Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye'nin gerçekleşmesi mücadelesine katkıları olan ve millîci sınıf ve tabakaları temsil eden devrimcilerden oluşmuştur. Yeni yöneticiler hiç bir partiye angaje değildirler ve küçük partizanca hesapların üstünde, ulusal çıkarları savunmayı bilen kişilikli devrimcilerdir. Devrimciler Güçbirliği İcra Komitesi Başkanı Kadri Kaplan'ın başkanlığındaki kadro, öğretmenlikle, öğrencisiyle, asker-sivil aydın zümresiyle, köklü dönüşümlerden yana olan bir aydınlar ekibini temsil etmektedir. TÖS, TÖDMF, İLKSEN gibi büyük öğretmen kuruluşlarının liderleri olan İsmail Safa Güner, O. Nuri Koçtürk ve Musa Aip gibi aydınların bu ekte yer alması, küçük-burjuva bürokrasisinin en ilericici kanadını temsil eden öğretmenlerin Halkevleri hareketini destekliyeceğine işaret sayılmalıdır. Eski TMTF Başkanlarından asistan Yücel Akıncı, Millî Demokratik Devrim mücadelesine yürek katılan gençliğin sosyalist ve sosyal demokrat kanatlarını birleştirici rol oynayacaktır. Ordumuzun anti-emperyalist ve anti-feodal geleneği, Genel Başkanın ve Suphi Karaman'ın şahsında temsil edilirken, Genel Sekreterliğe getirilen Dr. Çağlar Kırçak, Bayar — İnönü ittifakıyla perçinlenen gerici parlamenterizmin oyununa gelmeyen kişilikli bir devrimci olarak, bu dönüşümcü aydınlar kadrosunda önemli bir görev yapacaktır.

Türk-İş'in

seçim mücadelesi

Haftanın aktüalitesini okuyucularımıza kısmen olsun yansıtarak, Türk — İş'in, özellikle, CHP paralelindeki H. Tunç ve yardımcılarının, biz de burdayız gibisine, gazete manşetlerinde yer almış olan eylemlerine de değinmek zorundayız.

Belli ki, belirli kalıplar içinde, bir iktidar bir çıkar mücadelesi, sendika yöneticileri ara-

Bizim Radyo'nun eğlendirici yayınları

İngiliz radyosu B.B.C.'nin yayınladığı Radyo Dinleme Servisi Bülteni «Bizim Radyo»nun 23.4.1969 günü Greenwich saati ile 10.15'de dinlenen Türkçe radyo yayını İngilizce olarak yayınlamıştır. Okuyucularımız hoş vakit geçirsinsinler diye, herhangi bir yorumda bulunmayı gereksiz sayarak, metnin çevirisini olduğu gibi yayınlıyoruz. Bundan böyle de, «Bizim Radyo»nun bu gibi eğlendirici yayınları elimize geçtikçe bunları yayınlamakta kusur etmeyeceğiz.

«Bizim Radyo»nun Türk «Maocuları» hakkında görüşü.
«Bizim Radyo» Türkçe yayın - 10.15.1969 GMT 23.4.1969

«Çin'de neler oluyor?» başlıklı yazı serisinin ikinci yazısından parçalar:

Bundan önceki yazımızda Maoculuğun belli başlı özelliklerini kısaca belirtmekle yetindik... Mao ve kafadarları hem Çin Komünist Partisini, hem de bütün dünyadaki komünist partilerini bölmek ve parçalamak için açık taktiklere baş vurumaktadırlar...

Bu konu üzerinde durduğumuza göre, başka bir şeye de değinmeden geçmeyelim. Türkiye Komünist Partisini içeriden yıkmaya uğraşan likidatörler, Mao'cu akıl hocalarının iki yüzlü taktiklerini tam olarak benimsemişlerdir. Bunlar olanca güçleriyle eski sosyalistler olduklarını ispat etmeye çalışmaktadırlar. Hasımları olan gerçek Leninistlere en alçakça provokasyonlarla ve akla gelebilen her türlü iftiralarla saldırmaktadırlar. Elebaşları kara yüzlü gazetelerinin sayfalarından herkese çamur atıyorlar. Bu adamlar olur olmaz yerde Sovyetlere hücum etmeyi iş edinmişlerdir. Hikmet Kıvılcımlı Çekoslovakya olayları sırasında gerçek anti-Sovyet duygularını açığa vurmuştur.

Maocular, Türkiye İşçi Partisini (TİP)

Türkiye'deki en büyük düşmanları saymakta ve TİP'i içten bölmek için her yola başvurmakta ve her demagoji fırsatından yararlanmaktadırlar. Maocular Adalet Partisinin (AP) ve bu partinin hükümetinin Türkiye'de bir faşist diktatörlük kurma yolundaki gayretlerini görmezlikten gelmekte ve Amerikalılara sadece lafla karşı çıkmaktadırlar. Maocular yüzeyde çarpıcı olan Millî Demokratik Devrim sloganını benimsemişlerdir. Bu sloganın Millî Demokratik Cephe idealine karşı bir silah olarak kullanmakta ve milleti şaşkırtıp yanlış yola yöneltmek için «Birlik» ve «Güçbirliği» sözcükleri üzerinde laf canbazlıklarına girişmektedirler...

Bu pis ve âdice oyunları maskelemek için Maocular kendi kendilerine sahte siciller düzenlemektedirler. Gerçekte ise, Türkiye'deki bu Maocuların çoğunluğu çoktan Türkiye Komünist Partisinden kovulmuş olan kimselerdir - kimileri komünist ahlâka aykırı hareket ettikleri için, kimileri hizipçilik yüzünden, kimileri parti tüzüğüne ihlâl ettiklerinden ve kimileri de dâvalarda polise yığınla deliller sağlayarak komünizm düşmanı olduklarını ispat ettikleri ve komünistleri ele verdikleri için.

Bu adamlar dergilerine «AYDINLIK» adını takmışlardır. Bu adla komünist partisinin geleneklerini sürdürdüklerini göstermek istiyorlar. Gayretleri boşunadır. Türkiye Komünist Partisi uzun zamandan beri her cinsten anti-marksist ve anti-leninist akıma karşı Troçkistlere Şoven milliyetçilere sağ ve sol oportünistlere ve bölücülere karşı mücadele etmiştir; ve şimdi de Maoculuk denen o karşı - devrimci akıma karşı savaşmaktadır...

(«Maocuların faşist barbarlığı üzerine» başlıklı birinci yazı 22 Nisanda yayınlamıştı, ayrıntılı olarak dinlenemediğinden tesbit edilemedi.)

sında da sürüp gitmektedir. Türk — İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un döviz kaçakçılığın-
dan mahkûm olması da bu çatışmalarda kızış-
tırıcı bir etken olmuştur kuşkusuz. Parlamen-
terlerimiz içinde de bu ve benzeri suçlardan
bir sürü milletvekili vardır ama, dokunulmaz-
lık müessesesinin koruyucu kanatları, onların
üzerine, bütün haşmetiyle gerilmiş bulunmaktadır.
Maamafih Türk Basını, Hacı Seyfi Demir-
soy'un bu mahkûmiyet olayına manşetlerinde
yer vermemekle yeteri kadar dengeli bir rol
oynamış bulunmaktadır.

Ankara'da 12 İşçi Sendikası Genel Başkan
ya da Genel Sekreterlerinin imzaladıkları bir
bildiri kaleme almışlardır. İşçilere bir de me-
mur sendikası katılmıştır. Yayınladıkları bil-
diride:

- Son parlamento toplantısını sabote eden
milletvekilleri takbih edilmektedir.
- İşçilerin emeklilik yaşının indirilmesini ve
emekli maaşının yüzde yetmiş artırılma-
sını öngören kanun teklifinin yürürlüğe gir-
mesi için Senato'nun yeniden toplanması
talep edilmektedir.

Ortak bildiri dışında Harp — İş, Ges — İş,
Maden — İş sendikaları da birer bildiri yayı-
nıyarak Halil Tunç'u desteklediklerini O'na kar-
şı olanları takbih ettiklerini yazmışlar ve alt-
larını da bir güzel imzalamışlardır.

Sendika yöneticilerinin etkenliği sıfıra in-
miş bu bildiricilik yoluyla, kendi kendilerini di-
yemeyeceğiz ana, paracıklarını sızdırdıkları iş-
çilerimizi aldatırları apaçık meydandadır. Bil-
diriyle adama zırmak bile vermezler. Hele bunu
talep eden işçiye, avucunu yalaması kaçınıl-
mazdır. Anayasanın tanıdığı tüm özgürlükleri
öncelikle sonuna kadar kullanmanın zorunlu ol-
duğunu kavrayan ve işçi yığınlarını gerçekten
temsil eden yöneticiler vaziyete hâkim olunca-
yadek bu sendika ağalarının işçilerimizi oyalay-
ıcı nitelikteki eylemlerine daha bir süre tanık
olacağımız anlaşılmaktadır.

Aslında iktidardan, devletten talep edilen
bir şey yoktur ortada. İşçinin istediği para za-
ten kendisinin ücretinden sigorta için kesilmiş
olan paradır. Devlet bu parayı har vurup har
savurmuş, üzerine yatmıştır. İşçi çıkarlarıyla
en ufak bir ilişkisi olmayan yerlere yatmıştır.
O kadar Sendika Genel Başkanı, Genel Sekre-
teri arasından bir Allahın kulu çıkıp konunun
bu tarafını kurcalamamakta avuç açmış sanki
sadaka dilenmektedirler.

Diyarbakır'da İşçi Mitingi

Türk — İş 7 inci Bölge Temsilciliğine bağ-
lı 12 sendikanın aynı konudaki tepkisi açık ha-
va mitingi şeklinde yapılmıştır ama Halil Tunç-
un desteklenmesinden gayri basına bir şey ak-
setmemiştir.

Eskişehir'de İşçi Mitingi

Ankara, İstanbul ve Batı Anadolu illerinden
gelen Türk — İş'e bağlı sendikacıların iş-
tirakıyla Odunpazarı'nda yapılan mitingte de
Halil Tunç'un desteklenmesi ve Senato'nun toplan-
ması baş sorun olmuştur.

Müşterek Nokta

Hepimizin bildiği gibi Türk — İş sendika
yöneticileri Amerikan sarı sendikacılığını Tür-
kiye örneği geri kalmış ülkelerde uygulamakla
ün yapmış kişilerdir. Kökleri dışardadır. Ameri-
ka'dan malî destek alırlar. Amerika'dan eğitim
görürlar. Amerikan sendika uzmanlarının denet-
timinde ve yönetimindedirler.

Yurdumuzun baş sömürücüleri çoğunlukla
Amerikan monopoller ve onların yerli işbirlik-
çileri olduğu halde sendikacılarımızın onların
adını bile anmamaları yukarıda değindiğimiz
ilişkileri gereğiştir.

Seçimler yaklaştıkça, Amerikan Emperyalizmine
yaklaşan ve her tutumuyla anti-emperyalist
millîci güçlere vaziyet alan Ortanın —
Solu liderlerinin adı geçen sendikacılarla bun-
dan böyle kaynaşmaları daha da kolay olacak-
tır kuşkusuz.

Kayadibi köylüleri meseleyi anlamıştır

İlhan Kalaylıoğlu

Yozgat ilinin Yerköy kazasına bağlı
Kayadibi köyünde toprak mücadelesi, ya-
pılan bütün baskılara rağmen gittikçe hız-
lanmaktadır

Yerköy'ün AP'li belediye başkanı N.
Faruk Erbaş ve kaza kaymakamı ikilisi-
nin köylüler üzerinde yaratmak istedikleri
terör, uyanık Kayadibi köylülerini yıldır-
mamış, tersine olaylara daha yürekle bak-
malarını sağlamıştır.

Kayadibliler yıllardan beri 45 bin dö-
nüm hazine arazisini hangi ağaların ne
yolla işgal ettiklerini, babadan cığa ge-
çen mebusluk müessesesinin nasıl çalıştığını,
mirasyedi feodal ağa mebusların ca-
susluktan ne zaman yargılandıklarını, ken-
dilerine karşı miting yapanların kimler ol-
duklarını, bu mitingden devlet memuru,
kaza müftüsünün kendilerine niçin karşı
çıktığını belediye hoparlörlerinin saatlerce
halkı ne için kışkırttığını ve bunların ar-
kasında işbirlikçiler onun da arkasında
Amerikan emperyalizminin bulunduğunu
çok açık bir şekilde bilmektedirler.

Onun içindir ki;

Köylü kardeşlerini uyarmak ve kasa-
bahlara dâvalarında haklı olduklarını an-
latmak için bildiri dağıtan köylü Arif Bay-
sal'ın tutuklanmasını, Belediye Başkanı'n-
dan dayak yemesini, C. Savcısının bunu
yalnızca seyretmesinin nedenlerini sormak
amacıyla topluca kaza merkezine yürümek
kararı almışlardır.

Onun içindir ki;

Kendilerine Anayasaya rağmen toprak
ve bağımsızlık mitingi yapmalarına engel
olan kaymakamın kanunsuz kararını boz-
durmak için Danıştay'a başvurmuşlardır.

Onun içindir ki;

**Kayadib'li Duran Pehlivan'ın, Yerköy Kaymakamı'nın yasak-
ladığı «Toprak ve Bağımsızlık Mitingi»nde yapacağı konuş-
mayı özetleyerek aşağıda veriyoruz:**

Topraksız vatandaşlar!

Devlet bizlere ne zaman e. uzatacak
acaba? El uzatacağını hiç tahmin etmiyo-
rum. İktidar ağaları toprağını almış. Ha-
zine toprağını da zaptetmişler, yabancı
devletlere nasıl şirket olacaklarını düşün-
yorlar. Bir de şunu da unutmayalım ki,
biz topraksız fakirleri kölelikten çıkarma-
mayı da kalplerinin ortasına yazmışlar.

Kimlerde ariyalım o temiz kalbi? On-
lar da şunu hatırlasınlar; maymun gözünü
açtı hikâyesi gibi, bizler de gözümüzü
açtık. Vatandaş isek, Anayasamızın 37.
maddesinde bizlere tanınan hakkımızı kim-
seye yedirmeyeceğiz. Eğer ki, vatandaş isek,
devletin hazine topraklarına sahip olan
toprak ağaları da «topraksız kimsa vatan-
daş olamaz diyor».

Eğer böyle gönüllerinden geçiriyor-
larsa, kusura bakmasınlar, bu topraklar-
da bizlerin ve ecdatlarımızın kanı var. Bel-
ki onların ecdatlarının bir damla kanı bu
toprağa düşmemiştir. O zamandan beri
alışkınlardır ağalık saltanatı sürmeğe. Biz-
lerin ecdadı, Dumlupınar, Polatlı cephele-
rinde, çarık eskisi yerken, ot yayılarak
düşmanı kovalarken, aynı toprak ağaları
ya bir muhtar mühürü bastırırlardı ya da
bedel yatırarak harpten kaçıp işlerini yü-
rütürlerdi.

Kendilerine karşı yapılan mitingte dev-
rimci ordumuzun bir parçası olan jandar-
ma kuvvetlerine ait bandonun —dügünler-
de çalan davul zurna ekibi gibi— kendile-
rine karşı gösterilmek istenircesine bulun-
durulmasının nedenlerini ve bu bandoyu
mitingte katan sorumsuz kişiyi ondan son-
ra iyi belleyeceklerdir.

Onun içindir ki;

Feodal ağalar Kayadibi köylülerinin
demokratik mücadelesinden telaşa kapıl-
mışlardır.

Onun içindir ki;

Feodal ağaların uşakları, Kayadibi
üzerinde terör havası estirme hevesine ka-
pılmışlardır

Onun içindir ki;

Casusluktan yargılanmış feodal kalın-
tı mebusun mensup olduğu siyasal parti
yöneticileri, sahte demokratlar bu konuda
susmakla yetinmişlerdir.

Ve onun içindir ki;

İşbirlikçi iktidar kendi deyimiyle «Ge-
rekli tedbiri almıştır».

Şunu belirtelim ki; demokratik köylü
hareketlerinin artık daha bir artacağı, Rı-
za Şahin'lerin, — Turan Pehlivan'ların —
Recep Kayadib'lerin, Arif Baysal'ların ve
tüm Kayadiblilerin bundan böyle Türkiye
köylerinde emperyalizme, onun ortakları
işbirlikçi sermaye ve feodal ağa kalıntıla-
rına karşı yürekli dikilecekleri bir ger-
çektir.

Bu böyle bilene...

Soruyorum:

Bu toprak şimdi kimin hakkı? Devle-
timiz artık bizlere el uzatsın. Arayasamı-
zın 37. maddedeki hakkımızı versinler, is-
tiyoruz. Toprak istiyoruz. Yeteri ağaların
devleti sarstığı, milletin ilğini kuruttuğu,
topraksız vatandaşın devlet hazinesine ait
toprağını süren toprak ağalarının kanunu-
na hayır! Yeteri kadar toprağı olmayan
bizlerin kanunu geçsin El ele verelim,
devletten hakkımızı isteyerek ağaların kö-
leliğinden kurtulalım, hürriyetimize kavu-
şalım,

Arkadaşlar hatırıma bir şey geldi:

Komşu köylere komisyon girdi, fakat
bizde olduğu gibi, topraksız köylüye to-
prak hakkı tanımıyor. Fakat bunun yanı
sıra şu hayrettime gidiyor: Devlet daire-
sinde doktorluk, milletvekilliği yapanlar
hazinenin 20 bin dönüm toprağını ansızın
nasıl zapt ediyorlar?

Acaba devletin bundan haberi yok mu
dersiniz? Hayır, hayır haberi var. Hele
bizler bir dönüm mera sürelim de o zaman
halimize bakın! Dört duvar arasında, de-
mir kapı ardında ne kadar gü. geçirece-
ğiz? Bu böyle gitmez. Onlar zorbalıkla
yapsınlar. Bizler de Anayasa'nın bize ta-
nıdığı hakkımızı kimseye yedirmeyeceğiz.

Bu sayıda okurlarımıza iki önemli belge sunuyoruz. Bunlardan birincisi, Moskova konferansının ana belgesi, diğer ise Lin Piao'nun Çin Komünist Partisi 9. milli kongresinde okunan raporudur. Bu rapor 1 Nisan 1969'da okunmuş, 14 Nisan 1969'da kabul edilmiştir. Belgelerin okurlarımıza sosyalist dünyadaki ideolojik tartışma konusunda doğru bilgi vereceğine inanıyoruz.

İki B

Moskova Konferansı Ana Belgesi

Moskova'da toplanan dünya komünist ve işçi partileri konferansı, dünya çapındaki gelişmenin önemli bir anına rastlıyor. Dünyada, güçlü devrimci süreçler cereyan ediyor. Çağımızın üç büyük devrimci kuvveti, dünya sosyalist sistemi, milletlerarası işçi sınıfı ve millî bağımsızlık hareketleri birbirine yaklaşıyor. Bugünkü aşamayı karakterize eden şey, devrimci ve ilerici kuvvetlerin gelişmelerini sağlamak için faydalana-cakları olanakların çoğalmasındır. Aynı zamanda, emperyalizmin ve onun saldırgan politikasının doğurduğu tehlikeler de ağırlaşmıştır. Genel buhranı şiddetlenmiş olan emperyalizm, birçok ülke halklarını baskı altında tutuyor ve barış ve sosyal gelişme için sürekli bir tehdit teşkil ediyor.

Şu halde bugünkü durum, emperyalizme, gerici ve savaşçı kuvvetlere karşı daha geniş bir hücumla geçebilmek için ortaya çıkan yeni im-kânlardan en fazla faydalanmak için, komünistlerin, bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliğini zorunlu kılıyor.

Konferans, emperyalizme karşı savaşın günümüzdeki görevlerini ve komünistlerin, bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliği problemlerini inceledi. Demokrasi, hak eşitliği ve enternasyonalizm ruhu içinde yürütülen bir tartışmanın sonunda, konferansa katılanlar, beynelmilel durum ve bunun ortaya koyduğu görevler konusunda ortak sonuçlar çıkardılar.

Ve yüzyılımızın bu son üçte birinde, insanlık ilerici güçlerle gerici güçleri, sosyalizmin güçleri ile emperyalizmin güçleri karşı karşıya getiren tarihî savaşın keskinleşmesine tanık oluyor. Bu savaşın arenası, bütün dünya ve sosyal hayatın bütün büyük alanlarıdır (yani): ekonomi, politika, ideoloji, kültür.

Dünya devrimci hareketi, karşılaştığı güçlüklerle ve bazı ayrılıkların doğurduğu aksiliklere rağmen, ileriye doğru yoluna devam ediyor. Emperyalizmin giriştiği karşı hücumlar, genel kuvvet ilişkilerinde, kendi lehinde bir değişiklik yapmayı başaramamıştır. Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin ekonomik, politik ve askerî kudretinin artışı ve barışçı (pacifique) dış politikaları, her yerde emperyalizme karşı ve millî bağımsızlık için doğuşan milletlerarası proletaryanın uğraşları, barışı savunma hareketinin büyük çabaları, yeni bir dünya savaşının başlatılmasını engellemek imkânını verdi. Dünyanın üçte birinde zafere ulaşmış olan sosyalizm, her yerde kalpleri ve kafaları kazanmak için verdiği uğraşta yeni başarılar kazandı. Son on yılın olayları, çağımızın ana karakteri, içeri-

ği (muhtevası) ve eğiliminin kapitalizmden sos-o-yalizme geçiş olduğu hakkındaki Marksist-Len-nist tanımlamanın haklılığını doğruladı.

Günümüzde, çağımızın çetin problemlerini, barış demokrasi ve sosyalizm yararına çözümlemek ve emperyalizme yeni darbeler indirmek için, gerçek olanaklar mevcuttur. Bu böyle olmakla beraber, dünya sistemi olarak, emperyalizm, daha kuvvetli olmasa da, ciddi ve tehlikeli bir hasımdır. Başlıca emperyalist güç olan A. B.D. nin saldırganlığı artmıştır.

Emperyalizmin saldırgan politikasının temelinde, her türlü vasıtayı kullanarak, sosyalizmin durumunu zayıflatmak, millî bağımsızlık için yapılan halk hareketlerini bastırmak, kapitalist ülke emekçilerinin mücadelesini engellemek, kapitalizmin kaçınılmaz yıkılışını frenlemek eğilimleri yatıyor.

Ana gelişme, dünya ölçüsündeki emperyalizm ve sosyalizm çatışması, derinleşiyor. İki dünya sistemi arasındaki mücadelenin ağırlaşması (artması) ve kapitalist ülkeleri bölen gelişmelerin büyümesi koşulları içinde, bu berikiler, kendi sömürü ve baskı düzenlerini desteklemek ve konsolide etmek, kaybettikleri pozisyonları tekrar ele geçirmek için çabalarını birleştirmeye çalışıyorlar. Amerikan emperyalizmi, diğer kapitalist güçleri boyunduruğu altında tutmaya ve sınıf çatışmasının ana kesimlerinde ortak bir politikaya yönelmeye zorluyor.

Dün olduğu gibibugün de, emperyalizmin saldırgan stratejisinin sivri ucu, her şeyden evvel, sosyalist ülkelere yönelmiştir. Emperyalizm, sosyalizme karşı doğrudan doğruya silâhlı savaştan vazgeçmemiştir. Hiç durmaksızın, silâhlanma yarışını yoğunlaştırıyor. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelere saldırarak için yaratılmış askerî bloklara yeni bir kuvvet vermeye çalışıyor, onlara karşı ideolojik savaş keskinleştiriyor ve onların ekonomik gelişmelerini kösteklemeyi deniyor.

İşçi hareketine karşı, emperyalizm, demokratik hak ve hürriyetleri hiçe sayarak açık şiddet yoluna, polis baskısının en sert metodlarına, işçilere karşı kararlara başvuruyor. Aynı şekilde demagojiden, burjuva reformizminden, oportünist ideoloji ve politikadan yararlanıyor ve işçi hareketini içeriden zayıflatmak ve onu kapitalist sistemin «bütünleyicisi» haline getirmek için durmadan yeni metodlar arıyor.

Millî bağımsızlık hareketlerine karşı mücadelesinde, emperyalizm, yerine göre, ya sömürgecilik kâhntılarının vahşetini savunuyor, veya millî egemenliğini yeni kazanmış gelişme yolundaki ülkelere de ise, yeni sömürgecilik metodlarını kullanarak onların ekonomik ve sosyal gelişmelerini engellemeyi öngörüyor Bu şunucunda,

reaksiyoner çevreleri destekliyor, geriye dö-nük sosyal yapının temizlenmesini köstekliyor ve sosyalist bir yönde veya sosyalist bir perspektif açan kapitalist olmayan ilerici bir yolda olan bu ülkelerin gelişmesine engel olmaya çalışıyor. Emperyalistler, bu ülkelere, onların egemenliklerine yönelik (tehdit eden T.S.) ekonomik ilişkileri, siyasî ve askerî paktları empoze ediyorlar. Onları sömürmek için, sermaye yatırımlarından, eşitsiz ticarî mübadelelerden, fiat ve kambiyo kurlarındaki değişikliklerden, borsalandırmadan, «yardım» adı altındaki çeşitli şekillerden, milletlerarası malî kuruluşların baskılarından yararlanıyorlar.

Gelişmiş kapitalist ülkeler ile kapitalist dünyanın çoğunluğunu meydana getiren diğer ülkeler arasındaki uçurum gitgide derinleşiyor. Onların birçoğunda, kâh önemli bir problem halinde, Emperyalizm, gelişme yolundaki ülkelerdeki sürtüşmeleri tahrik ediyor ve reaksiyoner milliyetçiliği körükleyerek onları parçalıyor: Antikomünizm yardımıyla devrimcileri parçalama-yı, onları en iyi dostlarından, sosyalist ülkelere-den ve kapitalist ülkelerdeki devrimci işçi hareketlerinden tecrit etmeye çalışıyor.

Askerî ve politik bloklarıyla, yabancı topraklardaki üsleriyle, ekonomik baskıları ve ticarî ablukalarıyla emperyalizm, birçok bölgede gerginliği sürdürüyor. Gericî kuruluşlara malî ve politik yardımda bulunmaya, politik baskısını arttırmaya hazırdır. Silâhlı müdahale, zalimce tenkil — özellikle mücadelenin daha keskin bir şekil aldığı ve devrimci kuvvetlerin silâh elde döğüstükleri ülkelere— karşı-devrimci kompolar, gerici ve faşist hükümet darbeleri, provokasyonlar ve şantaj: Bunların hepsi emperyalizm tarafından sahneye konur.

Sosyalizmin, milletlerarası durumunun baskısı karşısında, emperyalizm, dünya sosyalist sisteminin birliğini zayıflatmak istiyor. Saflarına ayrılık tohumları ekmek için, dünya devrimci hareketinde mevcut olan ayrılıkları sömürüyor. Büyük haber alma araçlarına sahip olan bütün ideolojik makinasını, antikomünizmin hizmetine, sosyalizme karşı, bütün diğer ilerici kuvvetlere karşı savaşın hizmetine koymuştur.

Şu son yıllar boyunca, emperyalizm, birçok kez, insanlığı termonükleer bir yangının eşğine götüren milletlerarası kronik krizleri tahrik etti. Bununla beraber, bugün milletlerarası arena-da kurulmuş olan kuvvet ilişkileri, Sovyetler Birliği'nin nükleer gücü ve bir atom harbinin önceden görülebilir sonuçları, A.B.D. emperyalizmi için, yeni bir dünya savaşını çıkarmaya: günden güne daha güç ve tehlikeli hale getirmiştir. Bunun içindir ki, Amerikan yönetici çevreleri, ha-

(Devamı 10. sayfada)

Ve yüzyılımızın bu son üçte birinde, insaflık ilerici güçlerle, gerici güçleri, sosyalizmin güçleri ile emperyalizminkileri karşı karşıya getiren tarihi savaşın keskinleşmesine tanık oluyor.

Bu savaşın arenası, bütün dünya ve sosyal hayatın bütün büyük alanlarıdır (yani): ekonomi, politika, ideoloji, kültür.

Lin Piao'nun Raporu

Yoldaşlar,
Çin Komünist Partisi Dokuzuncu Millî Kongresi, Partimizin tarihinde çok geniş etkisi olan bir kongre olacaktır.

Şimdiki kongremiz, Başkan Mao tarafından şahsen başlatılan ve yönetilen Büyük Proleter Kültür Devriminde büyük zaferin kazanılmış olduğu bir zamanda toplanmış bulunuyor. Bu büyük devrimci fırtına döneği, gizli hain ve kaçak Liu Shao-Chi'nin başlık ettiği burjuva karargâhını darmadagin etmiş, bir avuç döneği, düşman ajanını ve Parti içinde baş temsilcileri Liu Shao-chi ile birlikte kapitalist yolu tutmuş olan iktidardaki nedamet duymadıkları mutlak kişileri teshir etmiş, bunların kapitalizmi geri getirmek yolundaki fesatlarını boşa çıkarmıştır. Ülkemiz proletaryasının diktatörlüğünü muazzam bir şekilde güçlendirmiş, Partimize müthiş güç sağlanmış, böylece bu kongreye siyasî, ideolojik ve örgütsel bakımlardan bol koşullar hazırlamıştır.

Büyük proleter kültür devriminin hazırlanması üzerine

Ülkemizin Büyük Proleter Kültür Devrimi, muazzam ölçekte gerçek bir proleter devrimidir. Başkan Mao şimdiki büyük devrimin gereğini, vezir sözlerle açıklamıştır:

Şimdiki Büyük Proleter Kültür Devrimi, proletarya diktatörlüğünü, sağlamlaştırmak, kapitalizmin yeniden kurulmasını önlemek ve sosyalizmi kurmak için mutlaka zorunludur ve tam zamanıdır.

Başkan Mao'nun bu bilimsel tezini tam olarak anlamak için kendisinin proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesi teorisine ilişkin derin bir anlayışa sahip olmamız gerekir.

1957 de Partinin Sekizinci Millî Kongresinin kararından sonra Başkan Mao, Halk arasındaki gelişmelerin doğru olarak ele alınması üzerine adlı büyük eserini yayınladı. Burada, Çin Komünist Partisi Yedinci Merkez Komitesinin İkinci Genel Kuruluna Rapor'unun arkasından, proletarya diktatörlüğü koşulları altında gelişmelerin, sınıfların ve sınıf mücadelesinin varlığını tüm genişliği ile göz önüne seriyordu. Sosyalist toplumdaki bizimle düşman arasında ve halkın içinde olmak üzere iki başka başka gelişkinin varlığı tezini ileri sürüyor ve proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirmeye ilişkin büyük teoriyi öne sürüyordu. Bu büyük eser, Çin sosyalist devriminin ve sosyalist kuruluşunun ışık saçan bir işaret gibi yolunu aydınlatıyor ve şimdiki Büyük Proleter Kültür Devriminin teorik temelini oluşturmuş bulunuyor.

Başkan Mao'nun büyük tarihi katkısını daha derinden anlamak için uluslararası komünist hareketin tarihi tecrübesini kısaca gözden geçirmek gerekir:

1852 de Marx demişti ki:

Benden çok önceleri burjuva tarihçileri bu

sınıf mücadelesini, burjuva iktisatçıları da sınıfların ekonomik anatomisini anlatmışlardı. Benim yepyeni olarak ispatlamış olduğum şuydu: 1) sınıfların varlığının ancak üretimin gelişmesindeki özel evrelere bağlı olduğu, 2) sınıf mücadelesinin ister istemez proletarya diktatörlüğüne götürdüğü, 3) bu diktatörlüğün bizzatı tüm sınıfların kaldırılmasını vesıfısız topluma geçişi oluşturduğu (Marx-Engels, SEÇİLMİŞ YAZILAR, Çin baskısı, s. 63).

Marx'ın proletarya diktatörlüğü teorisi, bilimsel sosyalizmi ütopyacı sosyalizmden ve her çeşit sahte sosyalizmden açıkça ayırıyor. Marx ve Engels tüm hayatları boyunca bu teori ve bunun gerçekleşmesi uğrunda savaştılar.

Marx ve Engels'in ölümünden sonra Lenin'in önderlik ettiği Bolşevik Partisi müstesna, İkinci Enternasyonal'in hemen hemen bütün partileri Marxizm'e ihanet ettiler. Lenin İkinci Enternasyonalin revizyonizmine karşı mücadelede Marxizm'e sahip çıktı, onu savundu ve geliştirdi. Eski revizyonistleri suçlarken Lenin defalarca belirtmişti ki:

SADECE sınıf mücadelesini kabul edenler henüz Marxist değildirler... Ancak sınıf mücadelesi idraklerini proletarya diktatörlüğünü idrake genişletenler Marxisttirler (Lenin Toplu Eserler, Çin bas., C. 25, s. 399)

Lenin Büyük Ekim Sosyalist Devriminin zaferini kazanmakta ve ilk sosyalist devletin kurulmasında Rusya proletaryasına önderlik etmişti. Proletarya diktatörlüğünü yönetmekteki büyük devrimci uygulaması sayesinde Lenin, kapitalizmin restorasyonu tehlikesinin ve sınıf mücadelesinin uzayıp giden tabiatının farkına vardı.

Kapitalizmden komünizme geçiş, tüm bir tarihsel çağı temsil eder. Bu çağ sona erinceye kadar sömürenler, restorasyon umudunu ister istemez beslerler ve bu UMUT restorasyon girişimlerine döner. (Lenin, TOPLU ESERLER, Çin Ba. C. 28, s. 235)

Lenin demişti ki:

... (tek bir ülkede bile olsa) devrilmesi yüzünden direnci ON MİSLİ artan ve gücü sadece enternasyonal sermayenin gücüne değil, aynı zamanda ALIŞKANLIK GÜCÜNE, KÜÇÜK ÜRETİMİN GÜCÜNE de dayanan burjuvazi. Çünkü maalesef küçük üretim dünyada hâlâ çok yaygındır ve küçük üretim gün be gün, saat be saat kendiliğinden ve kitlevi bir ölçüde durmadan kendisini olusturur. (Lenin, Toplu Eserler, Çin B., c. 31, s. 6)

Lenin gene belirtmişti ki «yeni bujuvazi», bizim Sovyet hükümet görevlilerimiz arasında doğmaktadır.» (Lenin, Toplu Eserler, Çin Bas., C. 29, s. 162).

Restorasyon tehlikesinin kapitalist kusatmasından da ileri geldiğini gösterdi: Emperyalist ülkeler «kendî deyimleriyle, yani Sovyet iktidarını boğmak için askeri müdahale konusunda bir fırsatı asla kaçırmavacaklardır» (Lenin, Toplu Eserler, Çin Ba. C. 31, s. 423)

Onun çıkardığı sonuç: «Bütün bu nedenlerden ötürü proletarya diktatörlüğü esastır» (aynı eser).

Sovyet revizyonist döneği, Lenin'in bu parlak öğretilerine tümüyle ihanet etmişlerdir. Khrushchov'tan Brejnev ve ortaklarına kadar hepsi de kendilerini Sovyetler Birliği Komünist Partisinde uzun süre gizlemiş olan kapitalist yolu tutmakta olan iktidardaki kimselerdir.

Bunlar iktidara gelir gelmez burjuvazinin «restorasyon umudunu» «restorasyon girişimini» çevirmişler, ve «barışçı evrim» aracıyla dünyanın ilk proletarya diktatörlüğü devletini burjuvazi diktatörlüğüne koyu faşist bir devleti haline getirmişlerdir.

Başkan Mao, merkezinde Sovyet revizyonist döneği kılığının bulunduğu modern revizyonizme karşı arsız bir mücadele yürütmüş ve Marxist Leninist proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü teorisine sahip çıkmış, onu savunmuş ve geliştirmiştir. Başkan Mao tarihi proletarya diktatörlüğü deneyini gerek olumlu gerekse olumsuz yanlarıyla özetlemiş ve kapitalizmin restorasyonunu önlemek için proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesi teorisini ileri sürmüştür.

Daha 1949 Martında, Çin devriminin yeni demokratik devrimden sosyalist devrime dönüşmesinin arifesinde Başkan Mao, Parti Yedinci Merkez Komitesi İkinci Genel Kurul Oturumunda raporunda açıkça göstermişti ki: proletaryanın iktidarı yurt çapında ele geçirmesinden sonra içteki baş gelişki «işçi sınıfı ile burjuvazi arasında çekişmedir». Mücadelenin özü hala devlet iktidarı sorunudur. Özellikle Başkan Mao bize şunu hatırlatıyor:

Silâhlı düşmanın süpürülmesinden sonra hâlâ silâhsız düşmanlar var olacaktır; bunlar bize karşı umutsuzca mücadeleye hazırdır, bu düşmanları hafife almayalım. Şimdi sorunu böyle koyup bu şekilde anlamaz isek en ağır hataları işleriz.

Proletarya diktatörlüğünün kurulmasından sonra, proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesinin uzayıp giden ve karmaşık olan doğasını önceden görmüş olan Başkan Mao, tüm Partiye emperyalizmle, Kuomintang ve burjuvazi ile politik, ideolojik, ekonomik, kültürel ve diplomatik alanlarda savaşmak militan görevini verdi.

Partimiz Yedinci Merkez Komitesinin İkinci Genel Kurul Kararına ve Partinin Başkan Mao tarafından formüleleştirilmiş geçiş dönemine ilişkin genel çizgisine uygun olarak şiddetli savaşlar verdi. 1956 da tarımda, el sanatlarında, kapitalist sanayi ve ticarete üretim araçları mülkiyetinin sosyalist dönüşümü çoğunlukla tamamlandı. Bu, sosyalist devrimin ilerlemeye devam edip edemeyeceği sorunuyla ilişkin çetin bir an idi. Enternasyonal komünist harekette revizyonizmin şahtanlığı ve ülkemizde sınıf mücadelesinin yeni eğilimleri karşısında Başkan Mao, büyük yapıtı Halkın İçindeki Çekişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine'de aşağıdaki olguya tüm halkın dikkatini çekti:

Çinde mülkiyet sistemi bakımından sosyalist dönüşüm genellikle tamamlanmış bulunuyor ise

(Devamı 11. sayfada)

(Ortasayfadan devam)

zırhlıklardan vazgeçmeden, bölgesel savaş kartını oynuyorlar.

Emperyalizm ve «kuvvet politikası»

Buna rağmen gittikçe daha açık olarak görülmektedir ki, emperyalizm tarafından uygulanan «kuvvet politikası» ile, onun gerçek olanakları (imkânları) arasında bir çelişme vardır. Emperyalizm, kaybettiği tarihi inisiyatifini tekrar ele geçirecek, modern dünyanın gelişme yönünü tersine çevirecek güçte değildir. İnsanın gelişmesinin genel yönünü tayin eden, dünya sosyalist sistemidir, milletlerarası sınıftır, bütün devrimci kuvvetlerdir.

Vietnam savaşı, emperyalizmin saldırgan planları ile onları gerçekleştirme kapasitesi arasındaki çelişmenin parlak bir kanıtıdır. En güçlü emperyalizmin, Amerikan emperyalizminin, Vietnam'da içinde bulunduğu durum, tarihi bir yenilgidir.

Vietnam'a silâhlı müdahale, Amerikan emperyalizminin politik-askeri planları içinde özel bir yer tutar. Saldırgan, sosyalizmin Asya'daki öncü-karakollarından birini yok etmeyi, Güney-Doğu Asya halklarına hürriyet ve gelişme yolunu kapatmayı, millî bağımsızlık hareketine bir darbe indirmeyi sosyalist ülkelerin ve bütün dünya emekçilerinin proleter dayanışmasını denemeyi tasarlamıştı.

Ve şimdi, ortaya koyduğu devâsâ askeri vasıtalarla rağmen, Amerikan emperyalizmi, Demokratik Vietnam Cumhuriyetinin bombalanmasını sartsız olarak durdurmak ve Demokratik Vietnam Cumhuriyeti ve Güney-Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi temsilcileri ile görüşme masasına oturmak zorunda kalmıştır.

Yenilgisinin nedenleri, Vietnamlı erkek ve kadınların emsalsiz kahramanlıkları, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti ve Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesinin politik uzak görüşlülüğü, her sahada, Vietnam halkının, sosyalist ülkelerden, her şeyden evvel Sovyetler Birliğinden aldığı yardım, A.B.D. de dahil, bütün dünyada artan bir mücadele gücü gösteren milletlerarası dayanışmadır. Vietnam'a caniyane müdahalesi, A.B.D. ni, derin bir ahlâki ve politik tecride sürükledi; daha geniş halk yığınlarını, sosyal tabakaları, yeni politik güçleri emperyalizmin karşısına çıkardı; bütün dünyada milyonlarca gerici anti-emperyalist kavgaya katılmasına yardımcı oldu, emperyalist güçler arasındaki çelişmeleri ağırlaştırdı ve yenilerini ortaya çıkardı. Kahraman Vietnam halkının kazandığı başarılar açıkça gösteriyor ki, günümüzde, elinde bütün araçlarla bağımsızlığını, egemenliğini, hürriyetini azimle savunan ve geniş bir milletlerarası destek sağlayan uluslar için, emperyalist saldırılara karşı koymak gittikçe daha fazla imkân dahilinde girmektedir.

Orta-Doğu'da, B.A.C., Suriye ve Ürdün'e karşı müstevlî İsrail'in giriştiği saldırı ağır bir milletlerarası kriz ortaya çıkarmıştır. Bu saldırı ile emperyalizm ve hepsinden evvel Amerikan emperyalistleri, arap ülkelerindeki ilerici rejimleri devirmeye, Arap hürriyet hareketini ezmeye ve Orta-Doğu'daki pozisyonlarını korumaya veya zararlarını geri almaya çalıştılar. Bu amaçlara erişemediler. Bununla beraber, İsrail devleti yönetici çevreleri, dünya gericiilerinin, özellikle siyonistlerin desteği ile, Arap devletlerinin

ve barışsever ülkelerin taleplerini ve işgal edilmiş topraklardan İsrail ordularının çekilmesini öngören Birleşmiş Milletler kararlarını bilmezden gelip, gımdilik durumu sürdürüyorlar. Onlar bir genişleme ve ilhak politikası izliyorlar ve durmadan yeni askeri tahriklerle girişiyorlar. Komünist partisi ve İsrail'deki diğer ilerici kuvvetler bu politikaya karşı çıkıyorlar. Arap halkları hürriyeti, bağımsızlığı ve millî kalkınmayı savunmak için, işgal altındaki toprakları kurtarmak için, Filistin'in Arap halkının millî haklarının tanınması için savaşı azimle sürdürüyorlar. Genişleyen işgale karşı mukavemet hareketi, farklı biçimlere bürünüyor ve gittikçe artan bir destek buluyor. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist Devletler, Arap halkından yanadılar; milletlerarası komünist hareketi, millî kurtuluş kuvvetleri, kapitalist ülkelerde hergün daha geniş sosyal çevreler, onlarla (Arap halklarıyla T.S.) dayanışma halindedirler.

Amerikan emperyalizmi, Küba devrimini boğmak planından vazgeçmiş değildir. Milletlerarası kanunları kabaca çiğneyerek Küba Cumhuriyetinin bağımsızlığını tehdide devam ediyor, ekonomik ablukayı organize ediyor, yıkıcı faaliyetlerini ve provokasyonlarını sürdürüyor. Fakat, kendi komünist partisinin önderliğinde ve Sovyetler Birliğince ve öteki sosyalist ülkelerce, Latin Amerika'nın ilerici kuvvetlerince ve bütün devrimci hareketlerce desteklenen, cesur Küba halkı, egemenliğini ve hürriyetini, ve böylece sosyalizmin Amerika kıtasındaki bu öncü - karakolunu, en sert şekilde savunuyor.

Washington - Bonn mihveri

Avrupa'da, emperyalizmin saldırgan ve maceracı politikasının ana aracı, Kuzey Atlantik Paktı, daima sahnededir. Bu paktın mihveri, Washington - Bonn ittifakıdır. A.B.D. ve Federal Almanya Cumhuriyeti yönetici çevreleri, Avrupa halklarının iradelerine önem vermeden, bu paktın varlığını sürdürmek, teşkilâtını kuvvetlendirmek ve A.B.D.'nin Avrupa Kıtası üzerinde varlığının devamlılığını sağlamak için her şeyi yapıyorlar.

Böylece, Avrupa'nın ortasındaki savaş tehlikesinin ana odağı, Batı Almanya emperyalizmi, NATO'ya sırtını dayayarak yeniden dirilmek ve kuvvetlenmek olanaklarını sağlamaktadır. Ne nazımın ve militarizmin başkaldırığı, Federal Almanya Cumhuriyetinin emperyalist yönetici çevreleri, İkinci Dünya Savaşı sonuçlarını tekrar tartışma konusu yapan ve birçok Avrupa devletinin sınırlarını değiştirecek olan bir intikam programı ileri sürüyorlar. Herkesten evvel, işçi ve köylülerin ilk Alman Sosyalist Devletine, Demokratik Alman Cumhuriyetine karşı yöneltilmiş olan bu politika, bütün Avrupa halklarının güvenliğini ve dünya barışını tehdit ediyor.

Akdeniz ülkeleri, emperyalizmin planlarında, önemli bir yer tutuyorlar. Askeri üsler kurduğu İspanya'da, Amerikan emperyalizmi, İspanyol halkının mücadelesine rağmen, Franko rejiminin yaşamasına yardımcı oldu ve yardımına devam ediyor. Amerikan 6. Filosu ve Akdeniz bölgesinde kurulmuş olan askeri üsler sistemi, sürekli politik ve askeri baskı aracı olarak, dünyanın bu bölgesinde, halklara ve barışa karşı bir tehdit teşkil ediyor. Kıbrıs'ta durumun ağırlaşmasının ve Yunanistan'da, albaylar cuntasını destekliyerek, faşist hükümet darbesinin sorumlusu yine aynı emperyalizmdir.

Güney-Doğu Asya ve Uzak-Doğu, emperyalist saldırı ve askeri macera için seçilen topraklar arasındadır. SEATO, ANZUS ve A.B.D. ile Japonya arasındaki «Güvenlik» anlaşması, Hint Okyanusu'nun ve Güney-Batı Pasifiğin, Amerikan

silâhlı kuvvetlerince fiili işgali ile tamamlanmıştır. Bütün bu sistem herşeyden evvel Asya'nın sosyalist ülkelerini, millî kurtuluş hareketlerini, bu bölgenin bağılantısız ve tarafsız devletlerini hedef almıştır. Amerikan emperyalistleri, Çin Halk Cumhuriyetinin ayrılmaz parçası olan Taiwan adasını işgal altında tutmaya devam ediyor ve onun (Çin Halk Cum. T.S.) Birleşmiş Milletler Teşkilâtındaki kanunî haklarının tanınmasını önüyor. Kuzey Kore Halk Cumhuriyetine karşı silâhlı provokasyonlarını, Güney Kore'de de kendi kanunlarını yürütmek ve hürriyet ve ülkenin tekrar birleştirilmesini isteyen ilerici kuvvetleri ezmek üzere askeri işgali sürdürüyor. Laos'a karşı saldırgan faaliyetlerde, Kamboçya'ya karşı provokasyonlarda bulunuyor. Tayland'da durmadan genişleyen güçlü bir askeri üsler şebekesi kuruyor. Hindistan üzerinde, onun bağılantısız pozisyonunu ve bağımsız ekonomik gelişme yolunu terketmesi için, inatla baskı yapıyor. Ve nihayet emperyalistler, Endonezya'da gerici çevrelerce gerçekleştirilen, yüzbinlerce komünistin ve demokratın katledilmesine yol açan, Endonezya devriminin bütün kazanımlarını yok eden ve ülkenin bağımsızlığını tehlikeye sokan, halka karşı hükümet darbesini desteklediler.

Afrika'da, bir seri ülkede, emperyalizmin faaliyeti arttı. Orada, vesayetten kurtuluş mücadelesinin gelişmesini durdurmaya, pozisyonunu düzeltmeye ve kuvvetlendirmeye çalışıyor.

İngiliz, Fransız, Amerikan, Batı-Almanya ve Japon emperyalistleri, orada büyük ölçüde, yeni sömürgeciğin ekonomik, politik ve ideolojik sızma ve hâkim olma metotlarını uyguluyorlar. Kinşassa-Kongo'suna silâhlı müdahale, Gana'da ve diğer yerlerdeki gerici hükümet darbeleri, Nijerya'yı parçalamak için görülen girişimler, Güney-Afrika Cumhuriyeti ve Güney-Rodezya'daki faşist ve ırkçı rejimlerin gerici ve gayri-millî kliklerine verilen politik ve askeri destek, devletler arasındaki ayrılıkların ve kabile düşmanlıklarının tahriki, tekellerin nüfuzu ve ekonomik baskıları; bütün bunlar emperyalizmin planları yararına sahneye konuyor. Portekiz sömürgecileri, NATO'nun yardımıyla, ve silâh zoruyla pozisyonlarını korumaya çalışıyor.

Güney Amerika'da, Kuzey Amerikan emperyalizmi, ekonomik nüfuzu ve kıta ülkelerinin politik, ideolojik ve kültürel hayatına müdahalelerini arttırıyor. Bölgesel gerici kuvvetlerle ittifak halinde, diğer halkların da Küba örneğini izlemesini önleyen bir politika yürütüyor. Bu ülkelerin, gerçek bir ekonomik ve politik bağımsızlığına yol açacak en ufak girişimleri önüyor.

En sonunda «Gelişme için işbirliği» planını ortaya attı ve hâkimiyetini gizlemek için yeni bir tavır takındı. Amerikan Devletleri Teşkilâtı ve Amerikalılararası Savunma Konseyi'ni kendi politikasının hizmetine koydu ve ortaya çıkardığı «Amerikalılararası Barış Gücü» ile, Dominik Cumhuriyetinde ve Panama halkına karşı yaptığı gibi, Latin Amerika'nın hangi ülkesine olursa olsun, askeri müdahalede bulunmak olanağını elde etti. Çoğunlukla askeri hükümet darbeleri yardımıyla, gerici diktatörlükleri destekledi veya bizzat tayin etti; sendikalar içindeki ayrılıkçı faaliyetini yoğunlaştırdı, silâhlı kuvvetler ve polis içindeki nüfuzunu arttırdı, halk hareketlerine karşı baskısının dozunu şiddetlendirdi ve bazı Latin Amerika ülkelerindeki gerillalara karşı doğrudan doğruya askeri operasyona girişti. Bununla beraber bu politika büyük güçlüklerle karşılaştı. ABD emperyalizmi, gerici rejimlerin dengeliliğini sağlayamadığı gibi, «Amerikalılararası barış gücü» nün yaratılması için bütün yönetimler arasında bir anlaşmaya da varılamadı. Gelişme için işbirliği iflâs etti.

Diğer emperyalizmler, özellikle Batı Almanya ve Japonya, aynı şekilde kıta'da yerleşmeye çalışıyorlar.

(Devamı gelecek sayıda)

(Ortasayfadan devam)

de... devrik toprak ağalarının ve komprador sınıfların kabintıları hâlâ vardır, hâlâ bir burjuvazi vardır ve küçük burjuvaların yeniden biçimlendirilmesine henüz başlanmıştır.

1956 da Liu Shao-chi tarafından ileri sürülen «Çinde hangisinin, kapitalizmin mi yoksa sosyalizmin mi kazanacağı sorunu artık çözülmüş bulunuyor» ya undaki safsataya karşı çıkarak Başkan Mao özellikle işaret etmişti ki:

Hangisinin, sosyalizmin mi yoksa kapitalizmin mi kazanacağı sorunu henüz gerçekten çözülmüş değildir.

Proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi, farklı politik güçler arasındaki sınıf mücadelesi, ve proletarya ile burjuvazi arasında ideolojik alanda sınıf mücadelesi uzun ve dolambaçlı olmaya devam edecek, hatta zaman zaman keskinleşecektir.

Böylece enternasyonal komünist hareketin teori ve pratiğinde ilk olarak, üretim araçları mülkiyetinin sosyalist dönüşümünün tamamlanmasından sonra da sınıfların ve sınıf mücadelesinin hâlâ var olacağı ve proletaryanın devrimi devam ettirmesi gerektiği açıkça belirtildi.

Başkan Mao'nun başında olduğu proletarya karargâhı geniş yığınları kendisinin gösterdiği yönde büyük mücadeleyi devam ettirmeye sevketti. 1957 de burjuva sağcılarına karşı mücadeleden 1959 daki Lushan toplantısında Peng Teh-hua'nın parti aleyhtarı klğini açığa çıkarması toplantısına, sosyalizmi kurdurma Partinin genel çizgisi üzerinde büyük tartışmadan sosyalist eğitim hareketindeki iki çizgi arasındaki mücadeleye kadar mücadelenin odak noktası sosyalist bir yolun mu yoksa kapitalist bir yolun mu tutulacağı, proletarya diktatörlüğünün muhafaza mı edileceği yoksa burjuvazi diktatörlüğünün yeniden mi kurulacağı sorunuyla.

Başkan Mao'nun proleter devrimci çizgisinin her zaferi, Parti'nin burjuvaziye karşı açtığı her büyük kampanyadaki zafer, ancak biçimde ya sağ ya da «Sol» ama aslında sağ olan Liu Shao-chi tarafından temsil edilen revizyonist çizginin darmadağın edilmesinden sonra kazanıldı.

Şimdi soruşturma sonucu, daha Birinci Devrimci İç Savaş döneminde bile Liu Shao-chi'nin Parti'ye ihanet etmiş olduğu, düşmana teslim olduğu, gizli bir hain ve kaçak haline geldiği emperyalistlerin ve modern revizyonistlerin ve de Kuomintang gericilerinin suça batık bir uşağı olduğu, kapitalist yolu tutan iktidardaki kişilerin baş temsilcisi bulunduğu ispatlanmış bulunuyor. Onun nafilere yere «Çinde kapitalizmi restore etmeye ve Çin'i bir emperyalist ve revizyonist sömürgeci haline döndürmeye kalkıştığı bir teoriside vardı. Bundan başka onun, kendi-karşı devrimci politik çizgisine yarayacak örgütsel bir çizgisi de vardı. Yıllarca dönemleri ve kaçakları kendisine katarak Liu Shao-Chi bir dönemler ve düşman ajanları ve iktidardaki kapitalist yolcuları getmesini bir araya topladı. Bunlar karşı-devrimci politik sicillerini gizlediler birbirlerini korudular, kötülüğe işbirliği yaptılar, önemli parti ve hükümet mevkilerini ele geçirdiler ve birçok merkez ve mahalli birimlerde önderliği kontrol ettiler, böylece Başkan Mao'nun başında bulunduğu proleter karargâhına muhalefet halinde olan bir yeraltı burjuva karargâhını oluşturdular. Bunlar emperyalistlerle, modern revizyonistlerle ve Kuomintang gericileri ile işbirliği yaptılar; Amerikan emperyalistleri, Sovyet revizyonistleri ve çeşitli ülkelerin gericilerinin yapacak durumda olmadıkları cinsten bölücü bir rol oynadılar.

1939 da Başkan Mao tarafından yönetilen Japonya'ya karşı direnme ve ulusal kurtuluş savaşı, güçlü bir şekilde ilerleye hamle halinde iken Liu Shao-chi Kendi Kendini Yetiştirme adlı meşum kitabını yazmıştı. Bu kitabın özü, proletarya diktatörlüğüne ihanetti. Japon emperyalizminin yenilgiye uğratılması ve Kuomintang gericilerine karşı mücadeleyi yürütmek sorunlarına hiç dokunmuyor, devlet iktidarını silâh gücü ile ele geçirmeye ilişkin temel Marxist-Leninist ilkeye

değiniyor, tersine Komünist Partisi üyelerine büyük devrim uygulamasından uzaklaşarak idealistçe «kendi kendilerini yetiştirmeye» girişmelerini öğütüyordu ki aslında bu, komünistlerin, emperyalistlerin ve Kuomintang gericilerinin karşı-devrimci diktatörlükleri karşısında dize gelip kendilerini gönüllü köleler halinde «yetiştirmeleri» anlamına geliyordu.

Japonyaya karşı direnme savaşının zaferinden sonra Amerikan emperyalistleri Chiang Kai shek karşı-devrimci askeri birliklerini kurtarmış bölgelere karşı bir imha saldırısına girişmek üzere silâhlendirdikleri sırada Liu Shao-Chi, Amerikan — Chiang gericilerinin muhtaç oldukları gücü sağlayan kapitülasyoncu çizgiyi benimsemişti; «Çin'in yeni bir barış ve demokrasi aşamasına girmiş olduğunu» iddia ediyordu. Bu, Başkan Mao'nun «Hepiniz yığınları seferber etmeye gidin, halkın güçlerini çoğaltın, Parti'mizin önderliği altında saldırganı yenin, yeni bir Çin kurun!» genel çizgisine ve Başkan Mao'nun, Amerikan Chiang gericilerinin saldırısını karşılamak üzere benimsediği «Her karış toprak için göze göz, dişe diş karşılık verin ve savaşın» siyasetine karşı çıkmayı amaçlıyordu. Liu Shao-chi «şimdiki durumda Çin devriminin mücadelesinin ana biçiminin silâhlı mücadeleden silâhsız ve kitlevi parlamenter mücadeleye döndüğünü» vaaz ediyordu. Parti'nin halk silâhlı kuvvetleri üzerindeki önderliğini ortadan kaldırmak ve Halk Kurtuluş Ordusunun selefleri Sekizinci Ricat Ordusu ve Yeni Dördüncü Orduyu Chiang Kai-shek'in «ulusal ordusu» ile «birleştirmek» ve halk silâhlı kuvvetlerinin kökünü kazıma, Çin devrimini boğma, Çin halkını kanıyla kazandığı zaferin meyvalarını Kuomintang'a teslim etmek nafilere çabası içinde, Parti'nin önderlik ettiği büyük sayıda işçi ve köylü askerleri terhis ettirmeye çalıştı.

1949 da Çin Halk Kurtuluş Ordusu Yangtse Irmağını geçmeye hazırlanırken Çin'in Yeni demokratik devriminin ülke çapındaki zaferinin arifesinde Lin Shao-chi, Tientsine koştu ve kendisini kapitalistlerin kollarına attı. Özel kapitalist endüstriyi kullanma, kısıtlama ve denetleme siyasetine çılgınca karşı koydu. Bu siyaset ise, henüz tamamlanmış bulunan Parti Yedinci Merkez Komitesinin İkinci Genel Kurul toplantısında kararlaştırılmıştı. «Bugün Çin'de kapitalizmin hâlâ gençliğini sürdürdüğünü, sınırsız büyüme bir genleşmeye muhtaç bulunduğu, «kapitalist sömürünün bugün hiç suç olmayıp bir erdem olduğu» yaygarasını koparıyordu. Utanmadan da «ne kadar sömürürlerse erdemleri o kadar artar» diyerek kapitalist sınıfı övüyor, üretici güçlere ilişkin revizyonist teoriyi hararetle reklam ediyordu. Bütün bunları, Çin'i kapitalist yola sokmak nafilere çabası içinde yapıyordu.

Kısaca, yeni-demokratik devrimin ve sosyalist devrimin tarihi birçok önemli nazik anlarında Liu Shao-chi ve çetesi daima Başkan Mao'nun devrimci çizgisine sormusuzcasına karşı çıktı ve karşı devrimci, fesatçı ve bölücü faaliyetlerde bulundu. Bununla birlikte onlar karşı devrimci olduklarından fesatları birgün gün ışığına çıkacaktı. Khrushchov iktidara geldiği zaman ve özellikle Sovyet revizyonistleri, Amerikan emperyalistleri, Hint ve öbür ülkeler gericileri ile büyük ölçüde Çin aleyhtarı bir kampanyayı açmakta suç ortaklığı yaptıkları sırada Liu Shao-chi çetesi daha da kudurgan hâle geldi.

Liu Shao-chi ve çetesinin karşı-devrimci suikastlarının taşıdığı tehlikeyi ilk kavrayan Başkan Mao olmuştur. Merkez Komitesi'nin 1962 Ocak'ındaki heyecanlı toplantısında Başkan Mao, revizyonizmin ortaya çıkmasına karşı korunmanın gerekliliğine işaret etmişti. 1962 Ağustosunda Merkez Komitesinin Peitaiho'daki harareti toplantısında ve aynı yılın eylül ayında Partinin Sekizinci Merkez Komitesi Onuncu Genel Kurul Oturumunda Başkan Mao tüm tarihsel sosyalizm dönemi için Parti'mizin temel çizgisini

daha etraflı bir şekilde ortaya koydu. Başkan Mao belirtti ki:

Sosyalist toplumu oldukça uzun bir tarihsel dönemi kapsar. Tarihsel sosyalizm döneminde halk sınıflar, sınıf çelişkileri ve sınıf mücadelesi vardır; sosyalist yolla kapitalist yol arasındaki mücadele vardır ve kapitalist restorasyon tehlikesi vardır. Bu mücadelenin uzayıp giden ve karmaşık doğasını kavramamız gerekir. Uyanıklığımızı arttırmamız gerekir. Sosyalist eğitimi yönetmemiz gerekir. Sınıf çelişkilerini ve sınıf mücadelesini doğru olarak anlamak ve ele almak, bizimle düşman arasındaki çelişkileri halkın içindeki çelişkilerden ayırd etmek ve bunları doğru olarak ele almak gerekir. Yoksa, bizimki gibi bir sosyalist ülke, karşıtına dönüşür ve yozlaşır, ve de kapitalist restorasyon oluşur. Bundan böyle her yıl, her ay, her gün kendimizi uyaralım ki bu sorun konusunda daha akıllı bir anlayışla kendimizde koruyabilelim ve Marxist-Leninist bir çizgiye sahip olabilelim.

Başkan Mao tarafından ileri atılan Marxist-Leninist çizgi, Parti'mizin cankurtaran halatıdır.

Bunun arkasından 1963 te Başkan Mao'nun yönetimi altında Şimdiki Kırsal Çalışmamızdaki Bazı Sorunlara İlişkin Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Karar Tasarısı (Yani 10 Maddelik Karar) vücuda getirildi, ki bu sosyalist eğitim hareketine ilişkin Parti «çizgisi» ilkeleri ve politikalarını kararlaştırdı. Başkan Mao gene bütün Parti'yi uyardı: sınıflar ve sınıf mücadelesi unutulursa, proletarya diktatörlüğü unutulursa;

İşte o zaman çok sürmez, ulus çapında karşı-devrimci bir restorasyonun kaçınılmaz olarak ortaya çıkmasına kadar belki ancak birkaç yıl, veya on yıl, ya da olsa olsa bir kaç on yıl geçer, Partimiz kuşkusuz revizyonist bir Parti ya da faşist bir Parti haline gelir ve tüm Çin'in rengi değişir. Ne olursunuz Yoldaşlar, bunun üzerinde düşünün. Ne kadar tehlikeli bir durum olur bu!

Başkan Mao böylece tüm Parti'ye ve tüm ulusa kapitalizmin restorasyonu tehlikesini çok daha kesin bir şekilde gösterdi.

Bütün bu uyarılar ve mücadeleler Liu Shao-chi ve çetesinin gerici sınıfsal niteliğini hiç değiştiremedi. 1964 te, büyük sosyalist eğitim hareketinde Liu Shao-chi, yığınları engellemek, iktidardaki kapitalist yolcuları korumak ve Başkan Mao tarafından başlatılan sosyal koşulları araştırma ve inceleme Marxist bilimsel yönteminin günün geçmiş diye damgalayarak açıkça saldırdı. Kendi çizgisini uygulamayı her kim ki reddederse, «onun önderlik mevkiini tutacak nitelikte olmadığı» hezeyanını savurdu. O ve çetesi kapitalizmi restore etmek için zamana karşı çalışmaktaydılar. 1964 ün sonunda Başkan Mao Merkez Komitesini çalışmak üzere konferansa çağırdı ve kendi yönetimi altında Kırsal Bölge, lere Sosyalist Eğitim Hareketinde Ortaya Çıkan Şimdiki Bazı Sorunlar belgesi (yani 23 Maddelik Bölge) hazırlandı. Liu Shao-chi biçimde «Sol» aslındaysa sağ olan burjuva gerici çizgisini teşhir etti, ve Liu Shao-chi'nin «Parti içindeki ve dışındaki ilişkilerin birbiriyle örülmesi» ve «dört temizler» ile «dört kırılırlar» arasındaki çelişki gibi saçmalıkları reddetti. İlk kez olarak da Başkan Mao şunu gösterdi: Şimdiki hareketin başlıca hedefi, kapitalist yolu benimseyen iktidardaki Partili kişilerdir.» Yerli ve enternasyonal proletarya diktatörlüğü tarihsel deneyi özetlendikten sonra Başkan Mao tarafından çıkarılan bu sonuç sosyalist eğitim hareketini doğru yoluna soktu ve yaklaşan Büyük Proleter Kültür Devriminin yönünü açıkça gösterdi.

Bu dönemin tarihini gözden geçirirsek görebiliriz ki yüz milyonlarca devrimci insanın katıldığı şimdiki Büyük Proleter Kültür Devrimi hiç bir şekilde raslantı sonucu olmamıştır. Sosyalist toplumdaki iki sınıfın, iki yolun ve iki çizginin uzun süre devam eden ve keskin mücadelesinin kaçınılmaz sonucudur. Büyük Proleter Kültür Devrimi:

(Devamı gelecek sayıda)

Ege'de devrimciler emperyalizmin köpeklerini püskürttü

Gençlik

Daha önceki sayıda Ege'deki direniş hareketinin oluşumunu, gelişimini ve hangi hedeflere yöneldiğini yazmıştık.

20 Haziran Cuma günü 40-50 kişilik tabanca, tüfekli içinden 2, 3 tanesinin öğrenci, diğerlerinin Emperyalizmin işbirlikçisi AP iktidarının örgütü olan esnaf derneğine mensup kişilerden ve kiralık adamlardan kurulu Faşist güruhunun polislin nezaretinde ve onunla beraber yaptığı saldırı şunu iyice göstermiştir ki: Mücadele en keskin safhaya gelmiştir ve safalar iyice belli olmuştur. Bir tarafta Türkiye'nin Bağımsızlığını, Demokrasisini ve bunun bir parçası olan demokratik üniversiteyi savunan, onun kavgasını veren Devrimciler. Diğer tarafta bütün bunlara karşı, bağımsızlığa ve demokrasiye karşı emperyalizmin köpekleri karşı devrimciler.

Hakkı isteklerle Ege Üniversitesinin bütün fakültelerinde, öğrenci genel kurullarının büyük çoğunluklarla başlattığı boykot hareketi, doğru hedeflere yöneldiği ve öğrenci kitlesini arkasında sürükleyebildiği için işbirlikçi iktidarın dümen suyunda giden Rektör ve Senato-yu korkutmuş ve boykotu kırma eylemine sokmuştur. Öğrencinin hakkı isteklerini değil kendi çıkarlarına, işbirlikçi iktidara ne şekilde daha çok yararlanacaklarını düşünen Senato 10 Haziran'da yaptığı toplantıda boykotu kırmak için imtihanları 20 Haziran Cuma gününe er-

telemiştir. Bu sayede yukarıda saydığımız güçler örgütlenme ve silâhlanma için zaman kazanmışlardır. Bundan yararlanan, emperyalizmin köpeklerinin yuvalandığı Türkiye'nin bağımsızlığını ve demokrasisinin değil, tam tersine Amerikan emperyalizmini ve ağalık düzenini savunan M.T.T.B. İcra Konseyi ağa/babalardan aldığı destekle Hürriyet gazetesine saldırıyı önceden açıklamış «20 Haziran'da kan pahasına imtihanlara gireceğiz» demişlerdir. Bunun üzerine, boykotu yürüten E.Ü. Genel Boykot Konseyi Rektöre ve kamu oyuna — Boykotun hiçbir şekilde kırılmayacağını, konseyin fakülte genel kurullarında alınan süresiz boykot kararını sonuna kadar sürdüreceğini, boykotu kırmak isteyenlerin en sert şekilde cevaplandırılacağını ve bunun sonucu doğabilecek olaylardan hiçbir şekilde sorumlu tutulamıyacağını — duyurmuştur.

Aynı 17 sirden itibaren, konseyin emin kaynaklardan aldığı haberlere göre AP İzmir teşkilâtının gerici esnafları ve çapulcuları örgütlediği ve bu köpeklerle üniversiteyi 20 Haziran sabahı basacağı öğrenilmiştir. Üniversitenin bu şekilde çapulcularla basılıp, işgal edilmesini emperyalizme ve işbirlikçilerine verilen en büyük taviz olacağını düşünen devrimci öğrenciler, 19 Haziran gecesi üniversiteyi bu Faşist saldırıya karşı savunmak için toplanmaya ve bahçe kapılarında barikatlar kurmaya baş-

lamışlardır. Aynı saatlerde sivil polisler dışarıda fındık atıyor ve iki kasa fruko dışarıda saldırıyı beklemeye başlıyordu. Beklemiyor aynı zamanda yüksek öğretmen okulunun ve yurttan bu faşist saldırıya karşı üniversiteyi savunmaya gelen Devrimci öğrencilerin yolunu kesiyor ve onları tutuyordu. Devrimciler emperyalizmin işbirlikçisi iktidarın, polislin ve bir avuç çapulcunun ortaklaşa tezgâhladığı bu katliam denemesini püskürtmek için büyük bir devrimci bilinç ve cesaretle beklemeye başladılar. Sabah ezanı ile beraber üniversitenin arka kapısından faşistler polislerin nezaretinde av tüfekleri ve tabancalarla saldırıya geçtiler. Av tüfeklerinden sağmalar ve tabanca namlularından boşalan mermiler karşısında devrimciler hiç gerilemediler ellerinde taşlar — Bağımsız Türkiye Bağımsız Türkiye — diye bağırarak karşı saldırıya geçtiler ve emperyalizmin köpeklerini üniversitenin dışına püskürttüler. Polislin desteği ile faşistler tekrar geldiler ancak, devrimci gençlik bu defa daha güçlü, daha bilinçli olarak ve yine — BAĞIMSIZ TÜRKİYE — sloganıyla çapulcuları bir daha gelmemek üzere defetti.

Bu katliam denemesinde polislin rolü ve tutumu diğerlerinden hiçde farklı olmamış, hatta onları geride bırakmıştır. Bunu şu davranışları ile doğruluyoruz:

- 1 — Yüksek öğretmen okulundan ve yurttan gelen öğrencilerin önünü kesmesiyle,
- 2 — Saldırganların, tabanca, tüfekli üniversiteye girişine göz yumması ile,
- 3 — Olay sonunda saldırganların ellerinde silâhları Bornova baş durağı çıkışına ve oradan dolmuşlara binip kaçışına müsaade etmesi ile.

Bu kavga, devrimciler için iyi bir deney oldu. Devrimciler emperyalizme ve köpeklerine karşı daha çok bilendiler, devrimci dayanışmanın en iyi örneğini verdiler, bundan sonra emperyalizmin uşaklarına karşı nasıl savaşacaklarını daha iyi anladılar.

Devrimciler bu olayda bir zafer daha kazandılar. Nasıl ki, en modern silâhlarla donatılmış emperyalizmin kiralık orduları halkların bilinçli kurtuluş savaşları karşısında eritiliyor yok ediliyorsa tabancalarla ve tüfeklerle silâhlandırılmış emperyalizmin köpekleri devrimci gençliğin bilinçli mücadelesi ile geriletilmiş ve defedilmiştir.

Emperyalizmin köpekleri saldırıyı arttırmaz. Çünkü sizin her saldırınız devrimci safları daha sıklaştıracak, devrimciler daha bilenecek ve sizler kafalarınıza inen yumruklar altında daha fazla ezileceksiniz.

KAHROLSUN AMERİKAN EMPERYALİZMİ VE İŞBİRLİKÇİLERİ,

KAHROLSUN EMPERYALİZM KÖPEKLERİ,

KAHROLSUN FAŞİSTLER, KAHROLSUN İŞBİRLİKÇİ İKTİDARIN MİLİS KUVVETİ FRUKOLAR,

YAŞASIN DEVRİMCİ GENÇLİK, YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE İÇİN SAVAŞANLAR...

sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

META (Çoğulu emtia) — Şahsî tüketim için değil de pazar için, alım-satım için üretilen şey. Meta üretimi, basit meta üretimi biçiminde tâ kölelikten beri mevcuttu. Fakat üretici güçlerin yeteri kadar ilerlememiş, gelişmemiş olmaları nedeniyle meta ekonomisi bütün ekonomiye hâkim olamadı. Basit meta üretiminde, meta, köylünün ya da zanaatçının kendi emeğinin ürünüdür. Kapitalist meta üretiminde ise, metanın üreticisi ile sahibi, genel olarak, aynı kimse değildirler. Basit meta üretiminden kapitalist meta üretimine geçiş süreci uzun bir zamanı kapsamıştır.

DEĞER — Her metanın, bir ihtiyacı karşılaması bakımından bir kullanım değeri, bir de alım-satım, değişim konusuna olması bakımından asıl değeri, değişim değeri vardır. Buna kısaca değer diyoruz. Bu değer metayı meydana getiren üreticilerin bu meta içindeki sosyal emeğini temsil eder. Her metanın değeri, meta içine katılmış bulunan emek miktarıyla ölçülür, emeğin miktarı da bu emeği veren çalışma zamanıyla belirlenir.

İŞ GÜCÜNÜN DEĞERİ — Kapitalist düzende bir meta haline gelmiş bulunan iş gücünün değeri, işçinin ve ailesinin yaşaması için gerekli asgarî geçim araçlarının değeri ile belirlenir. İş gücünün değeri sabit değildir, değişir. Yani işçiye gerekli tüketim ürünlerinin değeri azalınca iş gücünün değeri de düşer vb. Bu gerekliliği de mutlak bir çerçeve olarak almamalıdır, ihtiyaçlar da değişir.

ÜCRET — İş gücünün paraca karşılığı, değeri onun fiyatıdır, ücrettir. Burjuva iktisat-

Kapitalist üretim tarzı ile ilgili birkaç not

çılarının iddialarının aksine işçinin sattığı ve kapitalistin satın aldığı işçinin emeği değil, iş gücüdür. Emek, harcanmamış, ortaya konmamış bir şeydir. İş gücü peşinen satın alınır ve satın alma fiyatının, yani değerinin üstünde bir değer yaratmasını sağlayacak şekilde koşullar düzenlenir. Kapitalist sömürü de buradan doğar.

GEREKLİ EMEK — İşçinin kendisinin ve ailesinin hayatını sürdürmesi için gerekli ürün miktarının değerine eş bir değer yaratan emeğe gerekli emek denir.

GEREKLİ EMEK ZAMANI — Gerekli emek için harcanan zamana ise gerekli emek zamanı, gerekli iş zamanı denir. İşçinin aldığı ücret bu zaman içinde harcanan gerekli emeğe eşdeğerdir.

ARTI-EMEĞİ — İşçinin ve ailesinin yaşamı için gerekli asgarî ürüne eş değeri yaratan emek işçinin bütün iş-günü tutmaz. Örneğin işçi iş gününün yarısı bir zamanda bu değeri yaratır. Oysa, işçi, sermayeciye sattığı iş-gücünü bir iş günü boyunca sermayeci hesabına harcamak zorundadır. Böylece gerekli emek zamanından sonraki çalışması artı-emeği yaratır, bu zaman da artı-zamanı meydana getirir. İşçi bu artı-zaman içindeki çalışmasıyla ARTI-DEĞERİ yaratır.

Gérard Chaliand'ın bu incelemesi, Le Monde Diplomatique'ten çevrilmiştir. İlgincin celemenin tamamını yayınlamaya devam ediyoruz.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesinde bölünmeler

Gérard Chaliand

Atina ve Zürih sabatoları, El Al uçağının Cezayir'e kaçırılması ile tanınan Filistin Halk Kurtuluş Cephesi geçenlerde anlaşmazlıklardan dolayı ikiye bölündü. Zürih sabatolarını plânlayan ılımlı çoğunluk F.H.K.C.'nde kaldı. Azınlıkta bulunan marksistler DEMOKRATİK FİLİSTİN HALK KURTULUŞ CEPHESİNİ kurarak örgütlendiler.

F.H.K.C.'nin çekirdeği 1959-1960 senelerinde Suriye'de oluştu: Baas gibi araplararası nitelikte «MİLLİYETÇİ ARAP HAREKETİ». M.A.H.'ndeki filistinliler, Filistin sorunun çözümünü arap birliğinde buluyorlar ve Nasır'a belli bir yakınlık duyuyorlardı. Zamanla M.A.H. arap birliğinin kuruluşunu beklemenin gereksizliğini kavradı ve şu ilkelerle örgütlenmeye çalıştı:

— Filistin Kurtuluş Savaşından Arap halklarından önce Filistin Halkı sorumludur.

— Ulusal Filistin Sorunu Arap devletleri arasındaki çatışmalardan bağımsızdır ve hiçbirinin vesayeti altına giremez.

Filistin Kurtuluş cephesi adını alan örgüt El Feth'den altı ay sonra, Ağustos 1965'te, Suriye ve Ürdün sınırlarından üç komando birliğiyle eyleme geçti: Abdülkadir Hüseyin, Azzedin El Kasım, Abdullatif Şuru. (Bisum stadi, Hayfa'da Royal Sineması, Kudüs Treni hareketleri) F.H.K.C. El Feth gibi mültecilerle kaynaşmakta büyük zorluklarla karşılaşacaktır.

1967 Haziran yenilgisinden sonra üç örgütün birliğinden Filistin Halk Kurtuluş Cephesi doğdu. Ahmet Cibril'in yönetiminde «VATANA DÖNÜŞ KAHRAMANLARI», Corc Habes'in kurduğu ve yönettiği «Milliyetçi Arap Hareketinin Filistin kanadı», M.A.H.'nin askeri örgütü «İntikam Gençliği». Ürdünde kurulan «Hür Subaylar Hareketi» 1968'de F.H.K.C.'ne katıldı.

F.H.K.C.' askeri eyleme 1 Kasım 1967'de geçti. Başlangıçta askeri bir örgüt olan F.H.K.C. sonraları halk kitleleri içinde örgütlenmeye başladı. 1967 ve 1968 de harekete çok sayıda ilerici örgüt katıldı. Filistin Savaşı sürerken Arap Devletlerine catarak, Arap ülkelerindeki devrim sürecini hızlandırmak yönünde eylem gösterenlerin çoğalmasıyla anlaşmazlıklar başladı.

F.H.K.C. 1968 Haziran'ında Kahire'de «Ulusal Filistin Kongresi»ne katıldı. F.H.K.C.'nde ilk bölünme Kısım ayında Ahmet Cibril yönetimindeki «Vatana Dönüş Kahramanları»nın ayrılmasıyla oldu. Aralık ve Ocak 1969'da Ahmet El Yemeni, Corc Habes, Vedii Hadad ve Adib Ard Rabuh'un temsilcisi oldukları sağ kanatla sol kanat arasındaki anlaşmazlıklar keskinleşmeye başladı. Şubatta anlaşmazlık doruğuna çıkıyor ve ayrılıklar keskinleşiyordu. Arada «Ulusal Filistin Kongresi»nde kendisine 105 koltuktan 12 si teklif edilen F.H.K.C., icra konseyinin seçtiği kongreye katılmayı reddetti.

F.H.K.C. adıyla eylemlerini sürdüren Corc Habes'in yönetimindeki kanat, kanımca aralarında önemli ideolojik ayrılıklar olmamasına rağmen El-Feth'i sağcılıkla nitelendirmektedir. Aynı amaçlı örgütlerde ideolojik ayrılıkların çatışmalar doğurması nadiren görülür. F.H.K.C.'nin küçümsenmeyecek bir askeri gücü ve halk kitleleri içinde az da olsa örgütlenmesi mevcuttur. Fakat mali kaynakları nisbeten kısıtlıdır. El-Feth tarafından kınanan Zürih sabatolarını F.H.K.C.'si varlığını duyurmak amacıyla plânlamıştır. Bu yönetmelerin geçerliliği ise şüphelidir. Filistin örgütleri iki alanda, Filistin'de ve dünya kamu oyununda, çarpışmaktadırlar.

MARKSİSTLER

F.H.K.C.'nin marksist kanadının üyeleriyle Ürdün'ün kuzeyine doğru yola çıktık, Jaraş Roma harabelerinin önünden geçerek İrbid'in az ötesindeki mülteci kampına vardık. Çocuklar etrafımızı sardı ve bizi savaşçıların, kamp halkını örgütlemek, devrimci mücadeleye katmak, hazırlamak için kurdıkları çadırlara kadar götürdüler.

Bildiğim kadar mültecilerle birlikte yaşayan ve günlük hayatlarını paylaşan başka örgüt yok. 7000 mülteciyi örgütleyen 25 savaşçı (fedayin) önce olabildiği kadar kamptaki maddi hayat şartlarını yükseltmeye çalıştılar. Sonra kamp gençliğini örgütlemeye ve eğitmeye başladılar.

200 kadar genç iki grup halinde düzgün adım yürüyorlar, yakın savaşın ilkelerini öğreniyor ve sloganları tekrar ediyorlardı. Kampta yaşayanlarla böylece ilişki kuruluyor ve saflar genişliyordu. Üç aydın dışında bütün savaşçılar genç mültecilerden oluşuyordu. Tartışmaların sırasında siyasi bilinç seviyesinin yüksek olduğunu ve sloganların ötesinde devrimci teoriyi bildiklerini gördüm.

Silâhları az ve mali olanakları kısıtlıydı. Ürdün nehrine 10 km uzaklıktaki bir üsse varmak için yeniden yola çıktık. Yolmuza bölgede nadiren görülen yoğun bitki örtüsü arasından yürüyerek devam ediyoruz. Bes nöbetçinin önünden geçtikten sonra girişi gizlenmiş mağaraya sığınak altında vardık. Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin en önemli üslerinden biri bu. Askeri ve devrimci teorik eğitiminin tamlandığı, ileri bir düzeye getirildiği yer.

Devrimci teorik eğitim iki bölümde uygulanıyor. Yeni başlayanlara Filistin sorununun süreci açıklanıyor. Ayrıca Guevara, Castro, Mao-Tse-tung ve Giap'ın devrimci siddet ve sıcak savaş hakkındaki düşünceleri öğreniliyor. Her yazı sosyal ve tarihi şartları içinde ele alınıyor. Konuştuğum savaşçılar Küba, Çin ve Vietnam deneylerini biliyorlar.

Birinci bölüm gibi altı hafta süren ikinci bölüm devrimin sorunlarına ayrılmış; sınıf mücadelesi ve sınıf mücadelelerinin aşamaları. Lenin'den, Ne Yapmalı, Devlet ve İhtilâl okunuyor. Çin ve Vietnam'da sosyazmin kuruluşu hakkında açıklamalarda bulunuluyor. Köklü dönüşümlere ulaşamamış milli devrimler tartışılıyor.

(Cezayir örneği) Ekonomi-Politik öğrenimi için M. Dobb, P. Baran ve Ch. Bettelheim'a başvuruluyor. Her gün bir saat okumaya ayrılıyor.

Yöneticilerin bir kısmının takma adları var. Diğerleri; Nayef Havatmeh, Celâl Kişk, Muhsin İbrahim, Muhammed Kişli.

1968 Ağustosunda Ürdün'de gizli olarak yapılan F.H.K.C. genel kurulunda çoğunlukta Corc Habes gđubuyla marksistler arasında ayrışmalar belirdi. Marksistlerin görüşleri şunlardı:

— Geri bir ülkede Milli Demokratik Devrimin nitelikleri ve sınıfların yeri.

Küçük burjuvazi devrimi sonuna kadar yürütebilme yeteneğinden yoksundur.

— Ulusal Filistin hareketinin harekete katılan örgütler göz önünde tutularak eleştirisi. Arap Devletlerinin Ulusal Filistin Hareketine karşı tutumlarının eleştirisi.

— Asgari programla Ulusal Cephe kurulması. — Her türlü kontrolden uzak olması şartıyla. — Yahudilerin dini ve kültürel haklarını ta niyacak demokratik bir devletin kurulması için siyonizme ve İsrail'e karşı mücadele etmek.

Azınlıkta olmalarına rağmen marksistler görüşlerini genel kurula kabul ettirdiler. Ancak, alınan kararlar uygulanmamış ve az sonra F.H.K.C. Irak ve Mısır rejimlerine yaklaşmaya başlamıştır.

DEĞERLİ SİLÂHLİ ÇEKİRDEK

Marksistler, başta Ürdün olmak üzere Arap Devletlerinin, yapıları gereği, filistinlilerin silâhlanmalarına engel oldukları görüşündeler. Fakat Arap ülkelerindeki devrimci mücadeleyi Filistin'in kurtuluşundan ayrı düşünmemektedirler. İşlerine karışmadıkça Arap Devletlerinin Filistin Kurtuluş Mücadelesini engellemeyecekleri görüşünü yüzeyde kabul etmekte. Filistin mücadelesi Arap ülkelerindeki devrim sürecini hızlandırmıştır. Demokratik Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Arap Devletlerinin açıkça eleştirilmesinden yazar. Kimi emperyalizme bağlı olan, kimi küçük burjuvaların yönetiminde olan bu devletler emperyalizme ve İsrail'e karşı yığıtçe savaşamazlar ve savaşı sonuna kadar götüremezler. El-Feth D.F.H.K.C.'ni bölücü olmakla suçlarken, D.F.H.K.C.'ne göre El-Feth sağcı ve Arap Devletlerine bağlıdır. El-Feth'in halk kitleleri içinde devrimci cabaları olmadığından komando hareketlerini «halk savaşı»na dönüştürmeyecektir. Ürdün Komünist Partisi de eleştirilmektedir. Parti reformcu yolu benimseyip Sovyetler Birliğine körü körüne bağlanmıştır. Filistin halkının çıkarlarına aykırı, Güvenlik Konseyinin Kasım 1967 kararlarının, Partice benimsenmesi bu bağlılığın delilidir.

D.F.H.K.C., halk içinden, hiç bir maddi çıkarı ve rütbesi olmayan devrimci teorik eğitim görmüş militanlardan oluşmuş bir çekirdek kurmaya çalışmıştır. Yemeklerin durumu maddi imkânların kısıtlılığını göstermektedir. Örgüt, bölücü olsun olmasın, kurulan çekirdek değerlidir. Arada sırada hatalar işlenmektedir. Amman Üniversitesindeki Ocak 1968 olaylarına örgüt üyelerinin katılması o dereceye varmış ki aleyhteki güç dengesinde Ürdün Krallığı müdahale edebilirdi. El-Feth bu hareketi Krallık Ordusuyla çatışmayı uygun görmediğinden yumuşatmaya çalıştı. Örgüt üyelerini, mülteci kamplarına örgütlemeye ve bilinç verme, Ürdün nehrinin batısına halkın direnişine öncülük etme, İsrail'e sabotajlar için yollamaktadır.

(Devamı gelecek sayıda)

Aydınlık
Yayınları
Türkkaya Ataöv

Amerika
Nato ve
Türkiye

Çıktı

296 sayfa: 12,5 Lira.
İsteme adresi: P.K. 100
Cebeci — Ankara

Petrol işçilerinin sömürülmesi
Royal Dutch-Shell'e muazzam kârlar sağlıyor.
1960 tan 1965'e kadar net kârlar yaklaşık olarak %25 artmış
ve 628 milyon dolara yükselmiştir.
Petrolün düşük üretim maliyeti ve yüksek satış fiyatı,
bu petrol ahtapotunun gelirini arttırmakta önemli bir rol oynuyor.
Orta Doğu petrolünün fiyatı,
karma maliyetinden 20-50 kez yüksektir.
Sonuç olarak,
konsernin bu bölgedeki yıllık kârları,
yatırılmış sermayenin %50 sine ulaşmaktadır.

ROYAL DUTCH-SHELL

Uluslararası ahtapot

Birçok ülkelerin karayollarındaki yakıt istasyonlarının, garajların ve servis tamir istasyonlarının üzerinde bir istiridye kabuğu bulunur. Bu, kapitalist dünyadaki en güçlü petrol imparatorluklarından biri olan Royal Dutch-Shell'in amblemidir. Gelişmekte olan ülkelerdeki binlerce petrol işçisi için ise bu, ülkelerinin zenginliklerinin amansızca sömürülmesinin ve arsız bir soygunun simgesidir. Ham madde kaynakları bulma çabası, kapitalist dünyanın ekonomik bölüşülmesi ve yeniden bölüşülmesi uğrunda mücadele ve 20. yüzyılda emperyalizmin çıkardığı savaşların tümü de Royal Dutch-Shell'in faaliyetleriyle dolaylı dolaysız, ilişkilidir. Bu konsernin doğuşu 19 uncu yüzyılın sonundaki 'petrole hücum' yıllarına uzanır. Sumatra'da bir ayrıcalık elde eden Royal Dutch-Shell, 1890 da kuruldu. Yedi yıl sonra, Uzak Doğu ülkelerinden istiridye kabukları ithali ile uğraşan Londra'lı bir iş adamı olan M. Samuel, istiridye Ulaştırma ve Ticaret Şirketi'ni örgütledi. 1903 te bu iki firma Asiatic Petroleum adı altında ortak bir şirket halinde birleştiler. Bunun başında, zengin Hollandalı finansör, Hendi Deterding vardı. Dört yıl sonra Shell ile Royal Dutch, Royal Dutch-Shell olarak birleştiler. Birleşen firmada Rothschild'ler etkin rol oynadılar ve sonradan da konsernin dış genişlemesini finanse ettiler.

Büyük kaynakları elinde toplayan Royal Dutch-Shell, büyük bir ekonomik saldırıya geçti. Petrol sanayiindeki en büyük Amerikan tröstü Standard Oil of New Jersey'e karşı şiddetli bir savaş açtı. 1920 lerde Royal Dutch-Shell, Amerika kıtasını istila etti. Yoluna çıkan bütün engelleri ve rakipleri, gözlerinin yaşına bakmadan devirerek, Endonezya'ya kadar uzandı. 1930 larda Royal Dutch-Shell'e, Orta Doğu'nun petrol zenginliklerini sömürmeye başladı.

Yabancı petrol şirketlerinin keyfi yönetimlerini kısıtlama yolunda daha İkinci Dünya Savaşından önce başlamış bulunan mücadele, konsernin durumunu sarstı. İlk etkili darbe, 1938 de, Meksika Hükümetinin Royal Dutch-Shell'in bir kolu olan El Aquila Co.'nun muazzam petrol alanlarını istilâk etmesi ile indi. Konsernin durumu savaşın sonrasına Avrupa'da da sarsıldı. Şirket, Romanya'daki petrol yataklarını da yitirdi. Hollanda ve Batı Almanya da Amerikan şirketlerini kabul etmek zorunda kaldı. Royal Dutch-Shell'e Endonezya ve Orta Doğu'da da kuvvetli darbeler indirildi.

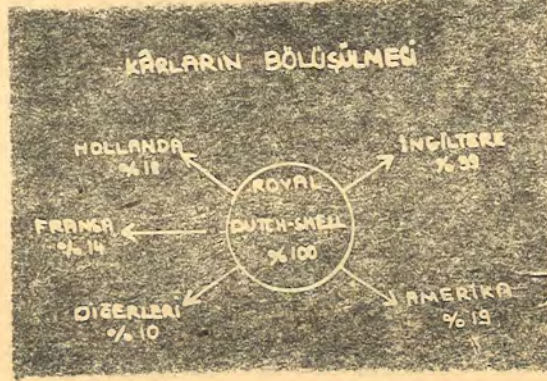
Bununla birlikte ustalıkla manevra yapan ve savaş sonrası tekel mücadelesinin yeni koşullarına kendisini uyduran konsern, etkinlik alanını hızla genişletmeye devam etmiştir. Petrol rafinerilerine, tanker filosu yapımına, petrol ve gaz boru hatlarına muazzam fonlar yatırmıştır. Royal Dutch-Shell, Nijerya'ya sızmış; Brunei'de, Katar'da ve Oman'da yeni yeni petrol kaynaklarını geliştirmeye koyulmuştur. Kuzey Denizi'nde doğal gaz aramaları yapmaktadır.

Şimdiki durumda Royal Dutch-Shell, Batı Avrupa'daki en büyük tekektir. 1960 yılında 8 milyar 900 milyon dolar olan aktifleri, 1965 te 12 milyar 100 milyon dolara; satışları ise 5 milyar 500 milyon dolardan, 7 milyar 200 milyon dolara çıkmıştı. Satış hacmi bakımından dünyadaki en büyük tekeller arasındaki dördüncü yeri tutar ve toplam aktifleri bakımından ancak General Motors ve Standard Oil of New Jersey ile oranlanabilir.

Royal Dutch-Shell, 174.000 kişi çalıştırıyor. Kendisine bağlı 500 ü aşkın firma vardır. Royal Dutch-Shell'in şubeleri 100 den fazla ülkede iş görmektedir. 1965 te konsern Batı Yarım Küre-

sindeki ülkelerden toplam gelirinin %55 ini elde etmişti. Bunlar Royal Dutch-Shell'in net aktiflerinin %33 ünü oluşturmaktadır. Konsern, kapitalist dünyadaki petrol üretiminin yedide birini kontrol etmektedir ve 74 büyük petrol rafinerisine sahiptir. Tankerlerinin tonaj toplamı 15 milyon tondur. Bu, dünyadaki en büyük tanker filolarından biridir. Petrol boru hatlarının toplam uzunluğu 40.000 km. dir.

Petrol işçilerinin sömürülmesi Royal Dutch-Shell'e muazzam kârlar sağlıyor. 1960 tan 1965'e kadar net kârlar yaklaşık olarak %25 artmış ve 628 milyon dolara yükselmiştir. Petrolün düşük üretim maliyeti ve yüksek satış fiyatı, bu petrol ahtapotunun gelirini arttırmakta önemli bir rol oynuyor. Orta Doğu petrolünün fiyatı, çıkarma maliyetinden 20-50 kez yüksektir. Sonuç olarak, konsernin bu bölgedeki yıllık kârları, yatırılmış sermayenin %50 sine ulaşmaktadır.

Üretimin kendine özgü yanları ve işletmelerin coğrafik dağılımı Royal Dutch-Shell'in örgütsel yapısına damgasını basmıştır. Konsern, üç kademeli bir piramittir. Tepesinde iki holding şirket -Royal Dutch Petroleum of Holland ile Shell Transport & Trading of Britain- vardır. Bu şirketler faal şirket hisselerinin sıra ile %60 ına ve %40 ına sahiptirler. Bu şirketler de bütün dünya üzerine dağılmış yüzlerce kendilerine bağlı firmayı kontrol etmektedirler.

Konsernin yönetimi santralizasyon ve desantralizasyonun (merkezcilik ve ademi merkezcilik) birleşimine dayanır. Tüm konsernin faaliyetlerini ilgilendiren en önemli kararlar, dördü Hollandalı ve üçü İngiliz şirket tarafından atanan yedi müdürden oluşan bir guvernörler kurulu tarafından alınır. 1965 te konsernin tarihinde ilk olarak yöneticiler kuruluna, bir Amerikalı, M. Spaght atandı. Öndan önce bu zat, Shell Oil'un (Amerika) başkanlığını yapmıştı.

Demek ki komite şimdi üç İngiliz, üç Hollandalı ve bir Amerikalıdan oluşmaktadır. Ünlü İngiliz Sosyologu A. Sampson, bu büyük Yedilerin sadece şirketiniçinde değil, kentte de hemen hemen efsaneleşmiş kişiler olduğunu yazıyor. En büyük sır olarak saklanan maaşlarının, yılda 50.000 sterline vardığı tahmin edilmektedir. Bu da İngiltere Başbakanının aldığı maaşın beş katıdır.

Bununla birlikte Royal Dutch-Shell'in gerçek petronları Rothschild'ler, Samuel'ler, Lazard'lar ve Morgan'lardır. Bunların konserne ilişkileri hiçbir şekilde gizlenmemektedir. Örneğin Morgan, Grenfell & Co., Royal Dutch-Shell'in İngiliz koluna bağlıdır.

Midland Bank'ın Başkanı Sir A. Forbes aracılığıyla konsern, İngiltere'nin Beş Büyüklüklerinden biri ile ilişkilerini korumaktadır. Shell Kurulunda önde gelenlerinden biri olan McFadzean, İngiltere Sanayi Federasyonunun eski başkanıydı ve şimdi ise İngiliz Uluslar Topluluğu İhracat Konseyinin başkanı bulunmaktadır. Lord Show-

croas, İngiltere'nin İski Başsavcısı idi; şimdi konsernin müdürlerinden biridir.

Royal Dutch-Shell'in önderliği, konsernin çıkarlarını tehdit eden her politik olaya, ya da ekonomik sürece karşı duyarlılıkla tepki gösterir. Gelişmekte olan ülkelerde tekellerin etkinliklerine karşı duyulan hoşnutsuzluğu gidermek için müdürlük, konsernin çıkarlarının bulunduğu Asya, Afrika, Latin Amerika ülkelerinin temsilcilerini, orta yönetim basamaklarına yerleştirerek geniş bir bölgeselleştirme (regionalisation) şemasını oluşturmıştır. Millileştirme olanaklarının doğuracağı kayıplara karşı korunmaya çalışan önderlik, aynı zamanda petrol rafinerilerinin yapımını üretim alanlarından tüketim alanlarına doğru kaydırmaktadır.

Royal Dutch-Shell, emperyalist ülkelerin dış siyasetleri üzerinde her zaman önemli etkilerde bulunmuştur. Ekim Devriminin sonucu Bakü ve Grozny'deki büyük petrol yataklarını yitirince konsern, Sovyet aleyhtarı kampanyayı başlattı. Konsernin takındığı tutum Genç Sovyet Rusya'nın kapitalist devletlerce tanınmaya çaba gösterdiği 1922 deki Hague Konferansı'nın başarısızlığının etkenlerinden biridir. 1927 de S.S.C.B. ile İngiltere ve Amerika'nın diplomatik ilişkilerini koparmasının kışkırtıcılarından biri de Henry Deterding idi. İspanya'daki İç Savaş sırasında kendisine, başarıya ulaştıkları takdirde petrol ürünlerinin İspanya'daki satışını üzerindeki Royal Dutch-Shell'in petrol tekelini kuracağını vaadeden asileri finanse etmişti. İkinci Dünya Savaşından sonra bu tekel, soğuk savaşın en etkin perestiş kârlarından ve Doğu-Batı ekonomik ilişkilerini kısınlardan biridir.

Royal Dutch-Shell'in ve öbür petrol şirketlerinin etkinlikleri, Orta Doğu'daki askeri çatışmaları kışkırtan en büyük etkenlerdendir. Royal Dutch-Shell ve diğer bir İngiliz tekel British Petroleum, 1965 te bu bölgedeki toplam petrol üretiminin aşağı yukarı %24 ünü sağlamaktadır. Royal Dutch-Shell'in kârlarının %20 den fazlası Orta Doğu petrolünden gelir.

Toplumsal ekonomik reformlara girişmiş bulunan bir takım Arap ülkelerindeki hükümetlerin politikalarından ürken konsernin ileri gelenleri, İsrail saldırısını desteklediler. Oysa konsern, çatışmanın sonuçlarından büyük kayıplara uğradı. Çatışmanın başlamasından hemen sonra Süveyş Kanalı'nın kapanması üzerine Royal Dutch-Shell, yaklaşık olarak 150 milyon dolara mal olan 6 milyon tonluk toplam kapasiteli ilâve tankerler kullanmak zorunda kaldı.

Enternasyonal tekellerin etkinlikleri çağdaş kapitalizmin ekonomisine ve siyasetlerine gitgide artan bir etkiye bulunmaktadır. Royal Dutch-Shell gibi enternasyonal ahtapotların büyümesi, enternasyonal ekonomik ilişkilerde eşitsizliği artırıyor ve bir avuç emperyalist güçle gelişen ülkeler arasındaki uçurumu iyice derinleştiriyor. Bu denli tekellerin siyasetleri, dünyadaki devamlı genginliği doğuran kaynaklardan biridir.

GENERAL MOTORS

Asıl işi para kazanmaktır

Buick, Chevrolet, Pontiac, Cadillac, İngiliz Vauxhall'u, Batı Alman Opel'i; bu otomobil modellerini çok kimse bilir. Oysa, bunların tek bir korporasyon, A.B.D.'nin General Motors'u tarafından yapıldığını herkes bilmez. Bu korporasyonun A.B.D.'de ve Kanada'da 136 fabrikası, Batı Avrupa, Avustralya ve Latin Amerika'nın 22 ülkesinde de düzinelerle işletmesi vardır. Bu korporasyon yılda 5 milyon otomobil yapar.

Bununla birlikte General Motors sadece otomobil yapımıyla kalmaz. Aynı zamanda buz dolapları, çamaşır makineleri, elektrik süpürgeleri, bulaşık yıkama makineleri, havalandırma ma-

ve General Motors

General Motors,
kapitalist dünyadaki en büyük sanayi tekelidir.
Birinci Dünya Savaşından az önce,
çeşitli şirketlerin birleşmesi ile kurulan bu tekel
şimdi kapitalist dünyadaki
en büyük 50 korporasyonunun teşkil ettiği listenin başına
geçmiştir

nalari, çöp imha makinalari, mini mini 0.2 HP' den dev deniz motorlarına kadar her türlü motoru, elektrik motorları ve gaz türbinleri, Diesel lokomotifleri, yol yapım makinalari ve taşıtır enerji üreticileri de yapar. En sonunda da General Motors'un en tatlı kârı olan işi savaş üretimi gelir. Ve bu üretim, onun pek de küçük bir bölümünü teşkil etmez. Korporasyon, konvansiyonel silâhlardan tutun, en yeni silâhlara varıncaya kadar savaş için gerekli hemen her şeyi yapar.

General Motors, kapitalist dünyadaki en büyük sanayi tekelidir. Birinci Dünya Savaşından az önce, çeşitli şirketlerin birleşmesi ile kurulan bu tekel, şimdi kapitalist dünyadaki en büyük 50 korporasyonun teşkil ettiği listenin başına geçmiştir.

Korporasyonun başarıları, rekabet mücadelesindeki zaferleri ile ayrılmaz şekilde bağlıdır. General Motors'un temel kuralı, rakiplerini ayrı ayrı ürünlerin imalinde yıkmak değil, bütünüyle üstünlük kazanmaktır. Yönetim Kurulunun sabık başkanı ve sekreteri, General Motors'un asıl işi otomobil yapmak değil para kazanmaktır, diyen Alfred Sloan tarafından bir başka kural ile daha iyi formüle edilmiştir.

Yeni satış yöntemleri, her yıl modellerin değişmesi, geniş ölçüde reklâm, bu kuralları gerçekleştirmeye yardım etmiştir. Sonuç olarak üç büyük korporasyonun - General Motors, Ford ve Chrysler- hâkim olduğu Amerikan otomobil endüstrisinde yeni bir rekabet tipi ortaya çıkmıştır. Zirvede kalmak için yeni modellerin imalinde muazzam kaynakları seferber etmek, üretimi ve reklâmı yeniden düzenlemek zorunludur. Amerikan iktisatçıları model değiştirme maliyetinin, otomobil başına 700 dolar, yani ortalama otomobil fiyatının %25'i olarak hesaplıyorlar. Bu masrafları tekeller, otomobil fiyatlarını durmadan arttırmak suretiyle karşılıyorlar.

Amerikan iktisatçıları ve sosyologları otomobil tekellerinin reklâm ve model değiştirme muazzam toplamı sarfederken, güvenlik sorunlarına git gide daha az önem verdiklerini belirtiyorlar. Birleşik Devletlerde oto kazalarında yılda 50.000 kişi ölmektedir.

Saldırgan reklâm ve pazarlama yöntemleri General Motors'un hızlı gelişmesinin nedenlerini açıklamıyor. Bu korporasyonun başarıları yönetimin örgütlenişinden doğmaktadır.

General Motors başlıca yönetim ilkelerini 1920-1930 larda formüle etmiştir: Bunlar korporasyonun genel verimliliğini ve kârlığını saptayan ana eğilimlerin merkezileştirmesi ve koordinasyonu ile birlikte çeşitli departmanların cari üretiminin ahenkli bir şekilde ademi merkezileştirilmesine dayanır.

Bütün General Motors departmanları—bunlar dışarıdakiler de dahil 36 tanedir— genel olarak bitmiş bazı ürünlerin ya da onun önemli parçalarının birinin üretimini vasıtasıyla birleşen birbirine benzer bir fabrikalar grubunu oluşturur. Örneğin Buick departmanı, bu model arabalarını kendi departmanında bir araya getirir. Parçalar, motor, gasi transmisyonları üreten fabrikaların hepsi de Birleşik Amerika olmayıp bazı dış ülkeler de olan öbür departmanlardan alınır. Her departman cari üretim faaliyetinde tamamen bağımsızdır. Bu bir departmanı gerek korporasyon içinde gerekse dışında mal alıp satmaya güçlü kılar. Bundan başka, ham maddelerin alımı ve bitmiş malların satışı, müşteri General Motors'un başka bir departmanı olsun ya da bağımsız bir şirket olsun, kontrata bağlı olarak ve aynı fiyatlarla yapılır.

Departmanların çalışmalarında bağımsızlıkları da diğer bir önemli yandır. Bunların malzemeleri sağlayanlar ve satış örgütleri ile ilişkileri, üretimin akışı yani daimi teslimat ve yükleme ilkesine dayanır. Bu, masrafları iyice azaltır. Aynı zamanda böyle bir zincirin esnekliği de vardır. Satış güçlüklerinin doğması durumunda

satıcılardan üreticilere ve sonrada malzemeleri sağlayanlara, her halkadakilere üretim hacmin gerekli azalmayı mümkün kılan bir sinyal geçer.

Departmanların faaliyetlerine ilişkin rakamlar, merkezdeki önderlerin stratejik kararları alabilecekleri esası sağlar: Sermaye yatırımlarının doğası ve hacmi, hisselerin büyüklükleri, ya da departman görevlilerinin ücretlerinden yapılacak indirimler, araştırma ve geliştirme işinin yönetimi. Bu kararların uygulanması (işçi ve ücretler, hisseler v.b. sorunlar dahil) merkezdeki önderliğin koordine edici faaliyetini teşkil eder.

General Motors'un diğer bir önemli yanı da, korporasyonun cari yönetimle meşgul olan acentelerle uzun vadeli ekonomik siyaseti formüle eden acenteleri usanmaksızın birbirinden ayırmak ilkesini uygular. Sabık (siyaset grupları) ne olursa olsun yönetici işlemler yapamazlardı, oysa yeniler yapar. Bunlar, tek bir kumanda ilkesine dayanırlar, hiyerarşiktirler.

Siyaset grupları, korporasyon faaliyetinin her türlü aca yönlerini kapsayacak şekilde örgütlenir: üretim, pazarlama, tasarlama (designing), araştırma ve geliştirme, vb. Bunlar başka başka basamaklarda çalışan uzmanlardan oluşur. Başkanın siyaset grupları gibi aynı sorunlar dizisini inceleyen, fakat bunları işlemsel bakımdan çözen seksiyonları vardır. Siyaset gruplarının etkililiği ve onların günlük yönetim faaliyeti ile ilişkisi bunlara doğrudan doğruya belirli bir sektörden sorumlu uygulamacıları sokarak sağlanır.

Örneğin, bir kaç yıl ilerisinin model plânılamasına ilişkin sorunlar, model siyaseti grubu tarafından kararlaştırılır. Modelleme departmanı başındaki kimselere ilâve olarak, model değiştirmedeki eğilimleri, örgütleri olmadan kararlaştırmanın imkânsız olduğu öbür alanlardan uzmanları da içerir. Yıllık modellerin kabul edilen siyasete göre iyice geliştirilmesi baskına bağlı ve kendisine ait bir hayli üretim kolaylıklarına sahip modelleme departmanı tarafından yapılır. Yeni model deneme otomobillerinin imali ve kitle halinde üretimlerinin örgütlenmesi, ilgili üretim departmanlarında yapılır.

Departmanların çıkarlarından önce korporasyonun çıkarlarının geldiği ilkesi, özellikle finans ve sermaye yatırımları siyasetinin merkezileştirilmesinde yürürlüktedir. Cari işlemler için gerekli belli bir asgarî haric, bütün satış bedelleri, departmanlardan korporasyonun merkez muhasebesine aktarılır. Bu aktarma mekanizmaları, otomatik olarak işler.

Sermaye yatırımı alanındaki kararlar, departmanlardan gelen isteklere dayanarak değil, korporasyonun gereksinimlerine göre alınır. Sermaye yatırımlarının dağıtımı, alıcı talebinin incelenmesine ve tahminine ilişkin rakamlarla birleştirilmiş olan departman faaliyetlerinin cari sonuçlarının analizine dayanılarak yapılır.

General Motors'un yönetim sistemi başka

başka şirketlere uyguladığında Lenin'in yazmış olduğu 'plânlı gelişme eğilimini' gösteriyor.

Bu sistemin amacı -en yüksek kâr'ın sağlanması- kapitalist maddi dürtü ilkelerinde ve korporasyon kârlarının dağıtımında bütün canlılığıyla meydana çıkar. General Motors'un her türlü örgütlenme yeniliğinin sömürücü özünün açıkça görüldüğü yer işte burasıdır.

Çalıştırılanların ancak %9 u, özellikle en üst yöneticiler katı ikramiye alırlar. İkramiyelerin hesaplanmasında iki ilke uygulanır: bunlardan mevkiye dayanan iyice belirgin bir yükselme hızı ve seçkinlik. Toplam ikramiye fonu (vergiler düştükten sonra ve kâr'ın %6 sı sermayeye katılmak üzere çıkarıldıktan sonra) süper kârların %12 sinden oluşturulur. Bu yıllık 60 milyon dolar yoresinde tahmin edilmektedir.

Bütün işçiler ve sıra mühendisleri ikramiye sisteminin dışında tutulurlar.

Fakat maddi dürtünün kapitalist doğası bununla da kalmaz. Korporasyon aynı zamanda hisse senetlerini en üst yöneticilere (başkan, başkan yardımcısı ve departmanların genel yöneticilerine) taksitle satar. 1966 da bu ayrıcalık 260 kişiye tanınmıştı. Bunlar 1.000.000 dolarlık nominal bedelle 240.000 hisse satın almışlardı.

Şimdiki halde, General Motors'u tek başına kontrol etmeye kendisini güçlü kılabacak büyük bir hisseye sahip hiç bir hissedar yoktur. Oysa, korporasyonun en üst önderleri ve bir takım New York Bankalarının temsilcileri dahil olmak üzere dar bir grup insanın ittifakı, bunları korporasyonun her türlü faaliyetlerini kendi çıkarlarına uydurmaya güçlü kılmaktadır. General Motors, finans oligarşisine çoğu hissedarlara temettü şeklinde ödenen (geçen yıllarda %70 den fazla) muazzam kârlar sağlıyor. Bu demektir ki, korporasyonun işletmelerinde çalışan 700.000 işçinin ve diğer çalışanların emeğinin sonuçları, kazanılmamış gelir şeklinde Amerikan burjuvazisine gidiyor.

General Motors işçileri bu eşitsiz dağıtımı değiştirmeye savaşmaktadırlar. İş üretkenliğindeki artışa uygun olarak daha yüksek ücret istiyorlar. Fakat bu dilek toplu sözleşmede belirtilmiş olduğu halde bile işçilerin durumunda istikrarlı bir iyileşmeyi garantilemiyor. Daha yüksek fiyatlar ve artan yaşama masrafları işçilerin gerçek gelirlerini azaltıyor. 1965 ve 1966 da Vietnam halkına karşı Amerikan emperyalizminin saldırgan savaşına ilişkin harcamalardaki hızlı artışın sebep olduğu enflasyon yüzünden Amerika'da geçim masrafları %8 artarken, otomobil sanayindeki saat ücretleri eski düzeyinde kalmıştı. Sonuç olarak bu iki yıl boyunca tekelin kârları bir hayli artmışken otomobil işçileri de dahil olmak üzere Amerikan işçilerinin reel ücretleri uygulamada artmadı. Üstelik ülkenin millî gelirindeki payları düştü.

Şimdiki dağılım tipi ancak Amerika'da demokratik ve sosyal değişmeler uğrunda tekelin aleyhtarı geniş mücadeleyle gerçekten değiştirilebilir.

(Devamı gelecek sayıda)

AYDINLIK

sosyalist dergi

9. sayı çıktı

Gerici Parlamentarizm iflâs yolunda

**MİHRİ BELLİ : Savunmam • OSMAN ULAGAY : Düzenin
Yabancılaşması Üzerine • CENGİZ ÇANDAR : 1969
Haziran ve Devrimci Gençlik Hareketi**

Ecevit'in savunmaları üzerine (2)

Şevki Akşit

Geçen sayımızda da değindiğimiz gibi, Ecevit, DP'li hükümlülere siyasi haklarının geri verilmesini istemeyenlerin başında AP'li yöneticilerin geldiğini, fakat bunu en çok isteyen kendileriymiş gibi görünerek, bu yoldan, üçte iki çoğunluk sağlayıp, Anayasa düzenini temelinden yıkmayı tasarladıklarını, bundan böyle, asıl tehlikenin eski DP'lilerden çok, onların bazı hak yoksunluklarını istismar eden AP yönetici kadrosundan geldiği, iddiasındadır.

Ecevit'e göre, CHP son tutumuyla, AP'nin iki yüzlü oyununu açığa vurarak, asıl tehlikeyi önlemiştir.

Demek ki demokratik düzen, AP yöneticilerine geniş halk kitlelerini üçte iki oranında bile yanıltıp, Anayasa düzenini temelinden yıkmaya çalıştığını vermektedir. CHP liderleri, son tutumlarıyla bu tehlikeyi önlediklerini öne sürerlerken aynı nitelikte, iki yüzlü bir oyunla, mukabele ettiklerini, üstü kapalı bir biçimde de olsa, itiraf etmektedirler.

AP yönetici kadrosunda, DP'lilere, siyasi haklar verilmesini istemeyenlerin çoğunlukta olduğunu, Ecevit gibi, aynen kabul edelim. Fakat, son AP G. Kongresinin aldığı karar, AP örgütlerinin, bu konuda, kararlı olduğunu da göstermiştir. CHP liderleri, AP yöneticilerinin oyunlarını bozarken, AP örgütlerinin temsilcilerinin yanında olduklarını da, açığa vurmuşlardır. CHP liderleri AP örgütlerinin liderlerine yaklaştıkları oranda, AP örgütleriyle çatışma halinde olan CHP örgütlerinden, özellikle Ortanın-Solu'ndaki örgütlerden uzaklaşmışlardır. Hele gençlik örgütlerinin insan yüzüne bakamaz hale girmeleri ve bu yüzden basına kadar yansıyan tepkileri, gözlemlerimizi doğrulayan, en somut kanıtlardır. İnönü, Bayar'la gizli gizli fiskoslardan sonra, kol kola resim çekti diye, modaya uyarak CHP örgütleri de aynı yolu tutmamışlar, liderlerine açıktan açığa, vaziyet almışlardır. CHP örgütlerini bu tutuma zorlayan etkenler, kendileri üzerinde, son yıllarda bir hayli etkili olmaya başlayan Ortanın-Solu lideri Ecevit'in itibarını da zorlayacağı kuşkusuz.

Ecevit'i, ancak İnönü'nün entrikalarına çapraz düşen bir tutum kurtarabilirdi. Oysa, Ecevit entrikalar paralelinde aktif bir rol almanın yolunu tutmuş, işi, entrikalara karşı çıkanlara, provakasyon niteliğinde, tepkiler göstermeye kadar vardırırmıştır.

Celâl Bayar'la İnönü'nün bu kadar sarmaş dolaş olduktan sonra, bu gelişmeden cesaret alarak, AP'li yöneticilerin de, aynı şefkat ve merhamet duygularıyla, DP'li hükümlülere kucaklamaları için, yeni bir çığır açılmış olmaz mı? Tersini düşünmemiz için, bu pandominaya, kendimizi fazlaca kaptırmış olmamız gerekir. Bundan böyle, İnönü'nün AP'nin oyununu bozma taktiği, soruna Ece-

vit'in görüş açısından da bakılsa, son tahlilde, siyasi irticaı güçlendirme amacını gütmektedir. İnönü'ye burada, siyasi irticanın en çok ürktüğü, milletin direnme hakkını kullanmasına, sonuç alıcı ağırlığını koyacak olan, zinde kuvvetleri, atıl hale getirme görevi, yükletilmiştir.

CHP'nin genç sekreteri de siyasi irticaa karşı olan güçlerin, İnönü ile birlikte, DP hükümlülere sarmaş dolaş olmalarını, sağlık verme çabasıdır. Bu yetmezmiş gibi, kendilerine karşı tepki göstermekte devam edenleri de, demokrasi düşmanları diye, Sükan polisine, gammazlamağa kalkıyor.

Aslında İnönü, Celâl Bayar'la somut olarak kucaklaşırken, DP'nin bir devamı olan AP yöneticileriyle de platonik olarak kucaklaşıyor demektir. Bu nedenle, CHP liderlerine gösterilen tepki, Amerikan emperyalizminin güdümüne tam bir teslimiyetle girmiş bulunan ve DP'nin bir devamı olan, AP yöneticilerine gösterilen tepkinin, aynı olacaktır. Güllü seven dikenine katlanır.

AP yöneticilerinin, DP hükümlülerinden kenar gezmelerinin ana nedenini, koltukları paylaşamamalarından çok, bagia silahlı kuvvetler olmak üzere, tüm zinde kuvvetlerden gelmesi muhtemel tepkiden korkmalarında aramak gerekir. İnönü son tutumuyla, millî mücadeleci şöhratinin, zinde kuvvetler üzerinde hâlâ devam ettiğini sandığı, geleneksel saygıya yaslanarak, siyasi irtica üzerindeki bu baskı unsurunu, kırmayı denemektedir. Millîci güçlerin, Anayasanın tanıdığı, direnme hakkını kırmayı denemektedir.

Oysa, İnönü'nün, kuyudan çıkarmayı amaç edindiği DP'li hükümlülerin, millî bağımsızlığımızı tanınmaz hale soktukları gerçeği, apaçık meydandadır. Milletten gizli kapaklı olarak imzalanan ikili anlaşmaların sayılarının hâlâ tesbit edilememiş olması, bu gerçeğin en somut kanıtıdır. Bir de bu hükümlülerin, açıktan açığa imzalamış oldukları askerî, siyasi, ekonomik anlaşmalar vardır.

Böylesine günahlardan sorumlu olan kim-selere siyasi haklar verip, onları parlamento-ya sokmakla, millî bağımsızlığımızın neler kazanacağını da Ecevit'in, bir bir, sayması gerekirdi.

DP'li hükümlülerin, Yassıada'yı boylamalarından sonra, gayet bağımsızlık sorununda işlediği günahlar, keenlemeyekün add edilip, yırtılabilmiş olsaydı, Köpek ve Bebek davaları yerine, millî bağımsızlığımızı gizli gizli satışa çıkaran bu beyler, gerçek kişilikleriyle, halkoyuna tanıtılabilmiş olsalardı, arkadan bir afia kellelerini kurtarmış dahi olsalar, tüm milletin gazabını kazanmış olacaklarından, parlâmentonun adını bile anmadan, bir kenarda, siyasi mevta olarak, sessiz sedasız göçüp gideceklerdi.

Millî bağımsızlığı bu millet entrikalarla değil, iç ve dış düşmanlarla tepeden tırnağa kan içinde, dövüğe dövüğe, en yığıt evlatlarını yitire yitire kazanmıştır. Hangi sandıktan çıkmış olursa olsun, hiç bir politikacı, onu, haraç mezat satılığa çıkarma yeteneğine sahip değildir.

CHP'nin değişmez başkanı İsmet İnönü, DP iktidara geçtikten sonra 1950 ile 1960 arasında, ana muhalefet partisi lideri olarak, Kore'ye asker yollanmasına -şeklen de olsa- karşı çıkan, yeraltı, yerüstü servetlerimizin parsel parsel satışa çıkarılmasına karşı çıkan, iktidarın haysiyetli bir dış politika izlemeyi halkoyuna duyuran davranışlarıyla millîci güçler üzerinde, DP yöneticilerinden, farklı bir izlenim bırakmıştı.

Millî bağımsızlığımız, DP daha iktidara gelmeden, 1950 den önce, CHP iktidardayken de bir hayli zedelenmişti ama, emperyalizme tam bir teslimiyet henüz söz konusu değildi. Ve ileri fikirli diyebileceğimiz iyi niyetli aydınlar bile, Amerikan yardımından, memleket yararına bir şeyler umuyordu.

1960 dan sonra, Demirel, Jonson'la çektiği fotoğrafları dağıta dağıta işbaşına gelirken, Jonson'la çatışan, Ortanın-Solu politikasını benimseyerek, işbirlikçi sermayenin mütefiki feodal kalınlara, kendi anlayışı içinde de olsa, vaziyet alan İnönü, millîci güçler üzerindeki aynı izlenimi bir süre daha sürdürmüştür.

DP'lilerin siyasi haklarının geri verilmesi sorunu, millî bağımsızlık sorunundan tecrit edilerek, ele alınamaz. Hele DP hükümlülerinin imzalamış oldukları, yukarıda sözünü ettiğimiz, bu anlaşmalar apaçık ortada dururken, bu hakların geri verilmesi, anlaşmaların sürüp gitmesinden yana olan parmakların parlâmentoda ancak daha da güçlenmesini sağlayacaktır. Bu yolda aktif bir rol oynayan İnönü ve sadık genel sekreteri Ecevit, her geçen gün biraz daha bilinçlenmiş olan millîci güçler içindeki, DP'li hükümlülerden farklı yerlerini, zorunlu olarak kaybedeceklerdir. Millî bağımsızlığa, politik entrikalar üstünde bir yer veren millîci güçleri, demokrasi düşmanı diye ilân etmekle de İnönü ve Ecevit, politik itibarlarını sadece biraz daha tanınmaz hale sokacaklardır.

Emperyalizmin boyunduruğundaki bir ülkede, demokratik düzen değil, su ya da bu isim altında biçimlenmesini, geniş çapta, emperyalist çıkarların şekillendirdiği, bir düzen söz konusudur. Bu bakımdan bağımsız Türkiye için eylem gösteren millîci güçlerin, gerçekten demokratik bir düzeni savunmak zorunda olmaları ve emperyalist çıkarların, hizmetkârı sahte demokratik düzencilerle çatışmaları kaçınılmazdır.